

T. C. MAARİF VEKÂLETİ TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 17

13 EYLÜL 1954

SAYI: 816

GENELGELER:

TALİM VE TERBİYE

DAİRESİ

Sayı: 1739 - 42

3879

VALİLİKLERE

1 — 1954-1955 ders yılından itibaren lise-
lerde üç yıllık program tatbik edilecek ve
dört yıllık programdan üç yıllık programa
intikal şu suretle olacaktır:

a) Liselerin I. sınıflarına giren öğrenci-
ler yeni üç yıllık programı takibedeceklerdir:

b) Bugün II. ve III. sınıflarda bulunan
öğrenciler üç yıllık rejime tâbidirler. II. ve
III. sınıflara intikal sınıfları adı verilecek ve
bu sınıfların öğrencileri 1954-1955 ders yılı-
nda intikal programlarını takibedeceklerdir.
III. sınıflar Edebiyat ve Fen Kollarına ay-
rılacaklardır.

2 — Bugünkü IV. sınıflarda bulunan öğ-
renciler, gelişlerindeki esaslara tâbi olarak,
dört yıllık lise programının IV. sınıf müfre-
datını takibedeceklerdir.

3 — Öğretimde kullanılacak kitaplar 17
Mayıs 1954 tarih ve 799 sayılı Tebliğler Der-
gisinin liselere ait kısmında yazılı kitaplar-
dır. Müfredat programının ihtiva ettiği ba-
hisler göz önünde tutularak öğrencilere bir
kısm dersler için birden fazla kitap aldırıla-
bilir.

4 — İmtihan esaslarında bir değişiklik
yoktur. Bulundukları sınıflarda kalanlar ken-
dilerini takiben gelen sınıfların şartlarına
tâbi olacaklardır. Yalnız 1954-1955 ders yılı
sonunda IV. sınıfta kalacak öğrenciler ertesi
yıl, muvaffak olmadıkları derslerden (bu
derslerin adedi ne olursa olsun) dört imtihan
hakları mahfuz olarak lise bitirme imtihanla-
rına devam edeceklerdir. Bu türlü öğrenci-
lerin yetiştirilmesi için ihtiyaca göre kurslar
açılacaktır.

5 — Liselerin esas programı ile bugün-
kü II. ve III. sınıfların intikal programı aşı-
ğıdadır.

Gereğine göre hareket edilmesini rica
ederim.

Maarif Vekili
Celâl Yardımcı

LİSE PROGRAMI

(Haftalık Ders Cetveli)

Dersler	Sınıf I.	Sınıf II.	Sınıf Fen	III. Ede.
Türk Dili ve Edebiyatı	5	4	3	6
Psikoloji	—	2	—	—
Felsefe, Mantık ve Sosyoloji	—	—	3	6
Tarih	2	2	2	3
Coğrafya	2	2	1	2

Dersler	Sınıf I.	Sınıf II.	Sınıf Fen	III. Ede.
Matematik	5	5	7	2
Tabiat Bilgisi	3	2	1	—
Fizik	3	3	3	2
Kimya	3	3	3	2
Yabancı Dil	5	5	5	5
Beden Eğitimi	1	1	1	1
Askerlik	1	1	1	1
Resim, Müzik, İkinci Yabancı Dil	2	2	2	2
(Seçime tâbi)				
Toplam	32	32	32	32

Not: 1 — Son sınıfın Edebiyat ve Fen
kollarında Resim öğrencileri haftada 1 saat
Sanat Tarihi görecektir.

Türk Dili ve Edebiyatı

Ders Konuları:

I. SINIF

(Haftada 3 saat Okuma, 2 saat Kompozisyon)

A. Okuma:

1. Tanzimat sonrası edebiyatımız:

a) Namık Kemal, Hüseyin Rahmi Gür-
pınar, Mehmet Akif Ersoy, Ziya Gökalp,
Yahya Kemal Beyatlı, Ömer Seyfettin, Ha-
lide Edib Adıvar, Yakup Kadri Karaosma-
noğlu, Reşat Nuri Güntekin ve Falih Rıfkı
Atay'dan örnekler. - Atatürk'ün nutukların-
dan seçilmiş parçalar.

b) XX. yüzyıl edebiyatımızdan seçilmiş
başka örnekler.

2. Eski edebiyatımız:

a) Halk edebiyatı: Dede Korkut, Yunus
Emre ve Karacaoğlan'dan örnekler.

b) Divan edebiyatı: Süleyman Çelebi,
Fuzulî, Nedim ve Evliya Çelebi'den örne-
kler.

c) Halk ve Divan edebiyatlarımızdan
seçilmiş başka örnekler.

3. Batı edebiyatı:

a) Homeros, Euripides, Sophokles, Plau-
tus, Molière, La Fontaine, La Bruyère,
Daudet, Cervantes, Swift ve Dickens'ten ör-
nekler.

b) Batı edebiyatından seçilmiş başka
örnekler.

B. Kompozisyon:

1. Sözlü:

a) Karşılıklı konuşma, açıklama, haber
verme, sözlü rapor, hikâye anlatma.

b) Münakaşa.

2. Yazılı:

a) Cümle ve paragraf teşkili.

b) Plân ve özet çıkarma, not alma ve
bilgi toplama, küçük bir yazının plânını ha-
zırlama.

c) Rapor, kısa gazete haberleri, ilânlar,
gezi ve seyahat notları, yazılı yoklama soru-
larının cevapları, mektuplar, tasvir yazıla-

rı, konuşmalı yazılar ve hikâyeler, hikâye
ve roman incelemeleri, kısa fikir yazıları.

II. SINIF

(Haftada 3 saat Okuma, 1 Saat Kompozisyon)

A. Okuma:

1. İslâmlıktan önceki Türk edebiyatı: Oğuz-
name'den ve Orhun yazıtlarından seçilmiş
parçalar.

2. Halk edebiyatı:

a) Dede Korkut, Yunus Emre ve Kara-
caoğlan'dan örnekler.

b) Halk edebiyatımızdan seçilmiş başka
örnekler.

3. Divan edebiyatı:

a) Fuzulî, Bakî, Nedim ve Galib'den ör-
nekler.

b) Naimâ'dan, Kâtip Çelebi'den, Evliya
Çelebi'den ve başka Divan nesir yazarların-
dan seçilmiş örnekler.

4. Tanzimat sonrası edebiyatımız:

a) Namık Kemal ve Ahmet Mithat'tan
örnekler.

b) Tefrik Fikret, Halit Ziya Uşaklıgil
ve Hüseyin Rahmi Gürpınar'dan örnekler.

c) XX. yüzyıl edebiyatımızdan seçilmiş
örnekler (Mehmet Emin Yurdakul, Ömer
Seyfettin, Halide Edib Adıvar, Reşat Nuri
Güntekin v.b.).

5. Batı edebiyatı:

a) Yunan ve Latin edebiyatları: Home-
ros, Herodotos, Vergilius ve Tacitus'tan ör-
nekler.

b) Yeni edebiyatlardan seçilmiş örne-
kler.

B. Kompozisyon:

1. Sözlü:

a) Karşılıklı konuşma, açıklama, sözlü
rapor, hikâye anlatma.

b) Münakaşa.

2. Yazılı:

a) Cümle ve paragraf teşkili.

b) Plân ve özet çıkarma, not alma ve
bilgi toplama, bir yazının plânını hazırlama.

c) Rapor, gazete haberleri, gezi ve seya-
hat notları, yazılı yoklama sorularının ce-
vapları, mektuplar, tasvir ve portreler, ko-
nuşmalı yazılar ve hikâyeler, hikâye ve ro-
man incelemeleri, kısa fikir yazıları, edebi
yazılar (yalnuz kabiliyetli öğrenciler için).

III. SINIF

Edebiyat Kolu

(Haftada 5 saat Okuma 1 saat Kompozisyon)

A. Okuma:

1. Divan şiirinden ve nesrinden seçilmiş ör-
nekler.

2. Tanzimat sonrası edebiyatımız:

a) Şinasi, Ziya Paşa, Namık Kemal,
Abdülhak Hâmid Tarhan, Ahmet Vefik

Paşa ve çağdaşlarından seçilmiş örnekler.

b) Tevfik Fikret, Halit Ziya Uşaklıgil ve çağdaşlarından seçilmiş örnekler.

c) Ziya Gökalp, Fuad Köprülü, Mehmet Akif Ersoy, Ahmet Haşim, Yahya Kemal Beyatlı, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Falih Rıfkı Atay ve çağdaşlarından seçilmiş örnekler.

d) Cumhuriyet devri şiir ve nesrinden seçilmiş örnekler.

e) Atatürk'ün nutuklarından seçilmiş parçalar.

3. Batı edebiyatı:

a) Yunan ve Latin edebiyatları: Sophokles, Eflâton, Cicero ve Seneca'dan örnekler.

b) Yeni edebiyatlar: Dante, Montaigne, Pascal, Voltaire, Rousseau, Balzac, Stendhal, Hugo, Flaubert, Goethe, Schiller, Shakespeare, Tolstoy, Ibsen, Poe ve Mark Twain'den örnekler.

c) Batı edebiyatlarından seçilmiş başka örnekler.

4. Sürekli ve güdümlü okuma:

a) Bir Türk romanından seçilmiş parçalar.

b) Bir Türk şairinden seçilmiş parçalar.

c) Bir Batı klâsîğinden seçilmiş parçalar.

B. Kompozisyon:

1. Sözlü:

a) Mülâkat.

b) Münakaşa, münazara, meclis müzakere usulleri.

c) Sözlü inceleme, konferans.

2. Yazılı:

a) Paragraf teşkili.

b) Bir kitabı inceleme, fikir yazıları, edebî yazılar (yalnız kabiliyetli öğrenciler için).

III. SINIF

Fen Kolu

(Haftada 2 saat Okuma, 1 saat Kompozisyon)

A. Okuma:

1. Tanzimat sonrası edebiyatımız:

a) Şinasi, Namık Kemal, Abdülhak Hâmid Tarhan ve Ahmet Vefik Paşa'dan örnekler.

b) Tevfik Fikret ve Halit Ziya Uşaklıgil'den örnekler.

c) Ziya Gökalp, Fuad Köprülü, Mehmet Akif Ersoy, Ahmet Haşim, Yakup Kadri Karaosmanoğlu ve Falih Rıfkı Atay'dan örnekler.

d) Cumhuriyet devri şiir ve nesrinden seçilmiş örnekler.

e) Atatürk'ün nutuklarından seçilmiş parçalar.

2. Batı edebiyatından seçilmiş örnekler:

B. Kompozisyon:

1. Sözlü:

a) Mülâkat.

b) Münakaşa, münazara, meclis müzakere usulleri.

c) Sözlü inceleme, konferans.

2. Yazılı:

a) Paragraf teşkili.

b) Bir kitabı inceleme, fikir yazıları, edebî yazılar (yalnız kabiliyetli öğrenciler için).

N O T: Programın uygulanmasıyla ilgili açıklamalar ayrıca gönderilecektir.

PSİKOLOJİ

II. SINIF

I. Psikoloji:

1 — Psikolojinin konusu.

2 — Psikolojik olayların özellikleri.

3 — Psikolojinin metodları.

4 — Psikolojinin uygulandığı yerler.

5 — İnsan'lar arasındaki davranış ayrılıkları. (Fizik ve fizyolojik şartların, zekânın, ilginin, duygunun, yaradılışın, çevrenin, bilhassa okulun, sinemanın, radyonun, toplumsal hayatın, sosyal kurumların bu davranış ayrılıkları üzerindeki etkileri.)

II. Kişilik:

1 — Kişilik ve bilinç, kişilik ve bilinç dışı.

2 — Çocukta ve gençte kişiliğin teşekkülü.

3 — Kişiliğin ereği: uyma. (İnsan kendisini çevresine göre düzenler.)

4 — İnsan bir isteğe erişmek için çalışır ve bu istekle ilgili şeyleri yapar. (İnsanın istekleri üzerinde cemiyetin etkileri.)

5 — İnsanın istekleri basit değildir. Çok defa karışık ve birbiriyle çatışır haldedir.

6 — İntubaksızlık ve sebepleri.

7 — Kişilik ve sinir sistemi.

8 — Sinir sisteminin sıhhati ve zihin üzerindeki etkisi.

III. Duyum ve algı:

1 — İnsan dış âlemi nasıl tanır.

2 — Duyum çeşitleri.

3 — Algı, algının özellikleri, algının duyumdan farkı, algı yanılgıları, zaman algısı.

IV. Dikkat:

1 — Dikkat halinin özellikleri.

2 — Enerji ve ilgi. Yorgunluk ve sebepleri.

3 — Dikkat neveleri.

4 — Dikkat ve alışkanlık.

5 — Dikkatsizlik.

6 — Dikkat eğitimi.

V. Öğrenme:

1 — Öğrenme yolları, sınav ve yanılma yoluyla öğrenme, kavrayarak öğrenme.

2 — Öğrenmeyi kolaylaştırma şartları.

VI. Bellek:

1 — Anıların kazanılması, saklanması, canlandırılması. Tanıma ve hatırlama.

2 — Bellek ve çağırışım.

3 — Ezberliyerek belleme, usamlama yollarıyla belleme.

4 — Unutma.

5 — Bellek bozuklukları.

6 — Belleğin eğitimi, bellek ve alışkanlık.

VII. Zekâ:

1 — Kendimizi yeni şartlara nasıl uydururuz?

2 — Zekâ ölçüsü ve testler.

VIII. Hayal gücü:

1 — Hayal ve çeşitleri.

2 — Hayal gücü ve şekilleri.

3 — Hayal gücü ve oyun.

4 — Hayal gücünün bilimde ve Güzel Sanatlarda rolü.

5 — Rüya, hulya, sanrı.

6 — Hayal gücünün kişiliğin inkişafında etkisi.

7 — Pedagojik sonuçlar.

IX. Düşünme:

1 — Tasarım ve kavram.

2 — Soyutlama ve genelleme.

3 — Hüküm ve çeşitleri.

4 — Akıl yürütme.

5 — Affektif hayatın düşünme üzerindeki etkisi.

X. Hareketler:

1 — Refleks, şartlı refleks, öğrenme.

2 — İçgüdü.

3 — Alışkanlık. Kişinin hayatında alışkanlığın rolü, iyi alışkanlıkların kazanılması ve fena alışkanlıkların giderilmesi yolları.

4 — İradeli hareketler ve özellikleri. Kararsızlık, irade eğitimi.

XI. Psikolojik hayatın affektif cephesi:

1 — Haz ve elem.

2 — Duygu ve çeşitleri.

3 — Hayecan (Heyecan ve organik değişmeler.) James - Lange teorisi.

4 — Eğilimler.

5 — İhtiraslar.

6 — Duygular, hayatın idare ve kontrolü.

XII. İstek, duygu ve fikirlerimizin ifadesi: Konuşma, okuma, yazma:

XIII. Karakter:

SOSYOLOJİ, MANTIK VE FELSEFE

III. SINIF

Fen kolunda 2 saat sosyolojiye, 1 saat Mantık'a; Edebiyat kolunda 2 saat «Sosyoloji» ye, 2 saat «Felsefe» ye 2 saat «Mantık» a tahsis olunacaktır.

SOSYOLOJİ

Cemiyet Olayları

1 — Sosyal gerçeklik: Her günkü gözlemlerimizin bize tanıttığı sosyal olaylar. Sosyal olayın psikolojik ve biyolojik olaylardan farkı. Cemiyet nedir? Cemiyetlerin vücuda gelmesine tesir eden e'menler. (Dar ve geniş çevreli cemiyetler: «Communauté»ler, «Société»ler.) Sosyoloji okumanın insana kazandırdığı bilgiler.

2 — Sosyolojinin bölümleri: Sosyal bilimler, morfoloji sosyal, morfolojik bakımdan cemiyetlerin gelişmesi.

Sitelere Kadar Cemiyetler

1 — İlkel cemiyetlerde düşünüş.

2 — İlkel cemiyetler:

a) Din hayatı,

b) İktisadi hayat,

c) Tabii oldukları sosyal nizamın genel vasıfları.

3 — Toprağa yerleşme olayı:

a) Bunu hazırlayan şartlar,

b) Uygarlık bakımından ifade ettiği önem ve neticeleri,

c) Mülkiyet fikrinin doğuşu.

4 — Toprağa yerleşmiş cemiyetlerin evrimi: (Sitelere - dâhil - vücuda geldiği zamana kadar.)

a) Din hayatı bakımından,

b) Ailenin yapısı bakımından,

c) Teknikteki ve iktisadi etkinliklerdeki gelişme bakımından,

ç) Siyasi ve hukuki nizam bakımından.

Herlemiş Cemiyetler

5 — Millet gerçeği ve oluşu. (Türkiye'de millet anlayışının evrimi ve milliyetçilik prensibi.)

6 — Devlet. (Eski devlet ve bugünkü devlet anlayışı; demokrasi kavramı, demokrasilerde kanun ve hürriyet nizamı).

7 — Din hayatı. (Lâyiklik prensibi de izah edilecek, bu prensibin türlü sosyal kurumlara etkisi üzerinde durulacaktır.)

8 — Ailenin yapısı. (Kadının hukuki durumundaki gelişme de incelenecek, Türk kadınının sosyal durumundaki gelişmeden bahsedilirken ilgili mevzuatımızdan metin olarak faydalanılacaktır.)

9 — Ahlâk ve hukuk anlayışı. (Sosyal yaptırım nedir? Başlıca çeşitleri.)

10 — Teknik ve iktisadi etkinliklerin kazandığı önem, sosyal hayat üzerindeki etkileri: a) Üretim, tüketim ve evrimi; iş bölümü ve neticeleri, b) iktisadi iştirâk kurumları ve bilhassa kooperatiflerin rolü, c) Değer, bilhassa sosyal bakımdan değer in işlenmesi, ç) Değişim, para ve bugünkü ticaret tarzları, d) Mülkiyet ve evrimi.

11 — Uygarlık ve kültür; bilim, sanat ve felsefe gelişmesinin genel çizgileri.

12 — Değer hükmü.

M A N T İ K

1 — Mantık nedir? Mantığın konusu, psikoloji ile ilgisi, düşünmenin prensipleri ve bölümleri.

2 — Terimler, çeşitleri, işlem, kapsam, tanımlama, sınıflama.

3 — Önergeler, çeşitleri, önergeler arasındaki ilişkiler.

4 — İstidlâl ve çeşitleri.

5 — Kıyas, kıyasın şekilleri, kıyasın değeri.

6 — Matematikte ispat.

7 — Endüksiyon. Olaylardan kanunlara geçişin safhaları: Gözlem, varsayım, deneyim ve varsayımın gerçekleştirme yolları. (Gözlem ve deneyimin muhtelif bilimlerde kullanılış özellikleri ve şekilleri öğretmen tarafından misallerle müspet bilimlere tatbik edilecektir.)

8 — Prensip ve teori.

9 — Analoji yoluyla istidlâl. (Bunun muhtelif bilimlerde kullanılış misallerle anlatılacaktır.)

10 — Belge ve şahadetlerden hareket ederek tek olayın tesbitine giden istidlâl. (Bunun yalnız tarihte değil öteki bilimlerde de kullanılan bir metot olduğu belirtilecektir.)

F E L S E F E

1 — Felsefi düşünüş nedir? (Bilim, felsefe, bilgin, filozof.)

2 — Felsefi düşüncenin cemiyetlere göre gelişmesi: Felsefe ve cemiyet.

3 — Felsefe meseleleri; bu meselelerin doğuşu ve hal yolları; dogmatik, şüpheli, tenkidci, iskolâstik, pozitif düşünüş.

4 — Bilginin çeşitli yönlerden ele alınışı ve gelişmesi. (Rasyonalist, ampirist, pragmatist ve entüisyonist görüşler.)

5 — Ahlâk probleminin konuluşu;

a) Ahlâki hürriyet nedir? Bunun hakkındaki çeşitli deliller.

b) Buna zıt olan determinizm ve delilleri.

c) Vicdanın mahiyeti, şuurdan farkı.

6 — Sanat ve felsefe: Güzellik ve sanat hakkında kısa bilgi.

T A R İ H

I. SINIF

(İlk Çağ Tarihi)

On beş günde bir saat "Türkiye Cumhuriyeti ve İnkılâbı Tarihi" ne ayrılacaktır.

I — Tarih öncesi devirleri, tarih devirleri:

a) Tarih konusu, tarihin bölümlere ayrılması, tarihte takvime başlangıç. (Kısaca).

b) Tarih öncesi devirleri, yontma taş devri, cilâlı taş devri, maden devri. (Kısaca).

II — Türklerin anayurdu ve göçleri:

a) Anayurdun sınırları, anayurtta ilk medeniyetler.

b) Göçler, göçlerden sonra anayurdun durumu, Hunlar.

c) Çin ve Hint medeniyetlerine toplu bir bakış.

III — Ön Asya ve Mısır:

A — Mezopotamya:

1 — Sümerler, Elâmlar, Akatlar, Babil ve Asur devletlerinin siyasal tarihlerine toplu bir bakış.

2 — Mezopotamya medeniyetine toplu bir bakış. (Sümer, Babil ve Asur medeniyetleri).

B — Anadolu:

1 — Anadolu'nun tarih öncesi medeniyetleri (Truva, Alaşar, Alacahöyük).

2 — Etilerin siyasal tarihi, medeniyeti ve kültürü.

3 — Firikya, Firikyanın siyasal tarihi, medeniyeti, kültürü.

4 — Lidya, Lidyanın siyasal tarihi, medeniyeti ve kültürü.

5 — İyonlar ve İyon medeniyeti.

C — Mısır:

1 — Mısır siyasal tarihine kısa bir bakış

2 — Mısır medeniyet ve kültürü.

D — İran:

1 — İranın siyasal tarihine toplu bir bakış ve kısaca medeniyeti.

E — Fenike, İbrani tarih ve medeniyetlerine kısa bir bakış.

IV — Ege bölgesi:

1 — Ege medeniyetine toplu bir bakış.

2 — Yunan tarihine 12 nci yüzyıldan 6 ncı yüzyıla kadar genel bir bakış.

3 — V. yüzyılda Pers harpleri.

4 — Atina'nın üstünlüğü, Atik-Delos deniz birliği, Isparta-Atina mücadelesi, Perikles devri.

5 — 7 nci yüzyıla kadar medeniyet ve kültür.

6 — 4 üncü yüzyılda Isparta'nın üstünlüğü, Isparta ve Atina'ya karşı Persler. Antiyakidas barışı. Tebai'nin üstünlüğü. Makedonya.

7 — 4 üncü yüzyıl medeniyeti ve kültürü.

8 — Hellenizm devri, İskender ve seferleri, İskender İmparatorluğu, İskender İmparatorluğunun parçalanması.

9 — Bu devrin medeniyeti ve kültürü.

V — Roma tarihi:

1 — Eski İtalya, Etrüskler ve Roma'nın kuruluşu.

2 — Roma Cumhuriyeti.

3 — Batı Akdeniz'de Roma egemenliği. Pön harpleri, Doğu Akdeniz'de Roma egemenliği.

4 — İç harpler, ve imparatorluğun kuruluşu.

5 — Roma İmparatorluğu.

6 — Roma'nın yıkılışını hazırlayan sebepler, Kavimler göçü, Hristiyanlık ve esasları.

7 — Roma İmparatorluğunun ikiye bölünmesi.

8 — Roma medeniyeti: Cemiyet, dil, hukuk, iktisat, güzel sanatlar, din.

Türkiye Cumhuriyeti ve İnkılâbı tarihi:

1 — Birinci Cihan Harbi sonunda Osmanlı Devletinin durumu.

2 — Mustafa Kemal (Atatürk).

3 — Kongreler ve son Osmanlı Meclis Mebusanı.

4 — Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışı.

T A R İ H

II. SINIF

(Orta Çağ Tarihi)

On beş günde bir saat "Türkiye Cumhuriyeti ve İnkılâp Tarihi" ne ayrılacaktır.

1 — Beşinci yüzyıldan sekizinci yüzyıla kadar Avrupa ve Yakın Doğu tarihine genel bir bakış.

A. Kavimler göçü :

1 — Hunlar, Atılâ ve seferleri.

2 — Germanlar, Vzigotlar, Ostrogotlar, Franklar, Vandallar, Angullar, Saksonlar. (Toplu bakış).

B. Doğu Roma İmparatorluğu, Bizansın kuruluşu.

1 — Jüstinyen ve seferleri.

2 — Jüstinyen'den sonra yeni istilâlar, Herakliyüs sülâlesi.

3 — İsvriya, Makedonya, Komnen sülâlesi, Paleologlar.

4 — Bizans medeniyeti. (Toplu bakış).

II — Türkler:

1 — Müslümanlıktan önce Türkler. «Göktürkler ve Uygurlar»

2 — Müslümanlıktan önce Türk medeniyeti ve kültürü.

III — İslâm tarihi:

A. Müslümanlıktan önce Araplar, içtimai ve medeni durumları. (Toplu bakış).

B. Hazreti Muhammed'in hayatı, İslâmiyetin esasları, Hicret, Peygamberin seferleri, son zamanları.

C. Dört halife devri.

D. Emevîler. (Toplu bakış).

E. Türk - Arap münasebetleri ve Türklerin Müslüman oluşu.

F. Abbasîler.

1 — İlk hükümdarlar.

2 — Bizansla münasebet.

3 — Abbasîler devrinde Türkler ve bunların İslâm medeniyetine tesirleri.

4 — Abbasîlerin son zamanları ve yıkılışı.

G. Endülüs Emevîleri. (Toplu bir bakış)

H. Müslüman medeniyeti ve kültürü.

IV — Büyük Müslüman Türk devletleri:

1 — Karahanlılar, tarihleri ve medeni yetleri.

2 — Gazneliler, tarihleri, medeniyetleri

3 — Büyük Selçuklu İmparatorluğu.

Oğuzlar, Selçuk sülâlesinin ilk devirleri Tuğrul Bey.

Dandenakan muharebesi, Tuğrul Bey, Alpaskan.

Malazgirt muharebesi, Melikşah, Sancer, Atabeyler.

Medeniyet, fikir ve sanat.

- V — Sekizinci yüzyıldan on üçüncü yüzyıla kadar Avrupa tarihine genel bir bakış.
1 — Feodalite, kilise ve papalık.
2 — Haçlı seferleri, sebep ve neticeleri.

VI — Türkiye:

- 1 — Anadolu'da Türkler, Oğuz ve Selçuklu akınları, Malazgirt muharebesinin neticeleri.
2 — Anadolu'da büyük beylikler. (Saltuklar, Mengüçler, Danişmentliler.)
3 — Anadolu Selçuk Sultanlığı:
4 — Kuruluş, ilk hükümdarlar Haçlılar ve Bizanslılarla çarpışmalar, Mıryokefalon muharebesi.
5 — Sultanlığın genişleme devri.
6 — Sultanlığın zayıflama devri, Köseadağ muharebesi, Moğol baskısı, Baybars'ın Anadolu'ya girişi, İlhanlılara karşı isyanlar, Selçuk Sultanlığının yıkılışı.
7 — Anadolu beylikleri.
8 — Anadolu'da Türk medeniyeti, devlet, idare, toplumsal hayat, din hayatı, fikir hayatı, edebiyat, sanat.

VII — Mısır ve Suriye'de kurulan Türk devletleri:

- 1 — Eyubiler.
2 — Memlûklar.

VIII — Türk - Moğol ve Timur İmparatorlukları:

- 1 — Cengiz, Cengiz İmparatorluğunun genişlemesi, İmparatorluğun parçalanması ve yerine kurulan devletler.
2 — Timur İmparatorluğu, Timur'un seferleri ve İmparatorluğun yıkılışı.
1 — Hindistan'da Türkler, Babür İmparatorluğu.

IX — Osmanlı devletinin kuruluşu:

- 1 — On üçüncü yüzyıl sonunda Anadolu'nun ırk durumu, toplumsal durumu, kültür durumu.
2 — Osmanlı Türklerinin Anadolu'ya yerleşip hükümet kurmaları.
3 — Balkanların durumu.
4 — Osmanlılar ve Bizans.
5 — Osmanlıların Rumeli'ye geçişi ve oradaki fetihler. (Orhan, Murat devirleri).
6 — Yıldırım ve Timur, Ankara muharebesi.
7 — Buhran devri, Çelebi Mehmet.
8 — İkinci Murat devri.
9 — On dördüncü yüzyılda ve on beşinci yüzyılın ilk yarısında Osmanlı Devletinin kültürü ve medeniyeti.

X — On dördüncü yüzyılda Avrupa. (Siyasal, sosyal duruma genel bir bakış).

Türkiye Cumhuriyeti ve İnkılâbı Tarihi.

- 1 — Padişah hükümetine karşı savaş, Yeşil ordu, Çerkez Etem ve Yeşil ordu Çerkez Etem'in isyanı.
2 — Sevr Muahedesi ve Yunan ileri harekâtı.
3 — Yeni Türk devletinin Doğu'da ve Batı'da ilk başarıları, Ermenistan'la harp, Gürcistanla anlaşma, Birinci İnönü Muharebesi, Londra Konferansı, İkinci İnönü Muharebesi.
4 — Sakarya Muharebesi ve kazanılan zaferin neticeleri.
5 — Müttefik devletlerin sulh taarruzları ve Türkiye'nin mukavemeti.
6 — Büyük Taarruz, Başkomutan Meydan Muharebesi, Düşmanın yurttan kovulması.
7 — Mudanya Mütarekesi, müterakenin

neticesi, saltanatın kaldırılması.

- 8 — Lozan Konferansı, Lozan Antlaşması, antlaşmanın önemi.

T A R İ H

III. SINIF

(Edebiyat Kolu)

(Yeni ve Yakın Çağlar Tarihi)

On beş günde bir saat «Türkiye Cumhuriyeti ve İnkılâp Tarihi» ne ayrılacaktır.

I — XV. yüzyılın son yarısında Osmanlı İmparatorluğu:

- 1 — Fatih Mehmet, İstanbul'un zaftı, İmparatorluğun kurulması, Anadolu ve Rumeli'de gelişme, deniz harpleri. Kırım'ın zaftı.
2 — II. Bayazıt, Ceni vakası.
3 — XV. yüzyılın sonunda İmparatorluğun kurulması; kültür ve medeniyet.

II — XV. yüzyılda Avrupa:

- 1 — Devletler tablosu: İspanya, Fransa, İngiltere, Almanya, Güney Avrupa, Doğu Avrupa.
2 — Önemli olaylar: Yüz sene harpleri.

III — XVI. yüzyıl:

A. Osmanlı İmparatorluğu:

- 1 — Yavuz Selim ve Doğu Siyaseti, İran harbi (Çaldıran), Mısır harbi, Halifelik'in Osmanlı sülâlesine geçmesi.
2 — Kanunî Süleyman, iç isyanlar, Fransa, Macaristan ve Avusturya ile münasebetler: Mohaç, I. Viyana ve Alman seferleri; deniz seferleri ve Barbaros; Doğu seferleri; Kanunî'nin son seferi (Zigetvar).
3 — Sokullu devri ve bu devirde Osmanlı siyaseti.
4 — XVI. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunun kurumları, kültür ve medeniyeti.

B. Avrupa:

- 1 — Devletler tablosu: İspanya, Fransa, İngiltere, Almanya ve İtalya, Kuzey Avrupa, Lehistan, Rusya.
2 — Önemli olaylar:
a) İcatlar.
b) Coğrafya keşifleri ve neticeleri.
c) Rönesans ve sebepleri, yayılışı (Fransa, Almanya, İngiltere, İspanya'da).
ç) Reform ve sebepleri, yayılışı, reform harpleri ve neticeleri.
d) İtalya harpleri.

IV — XVII. yüzyıl:

A. Osmanlı İmparatorluğu:

- 1 — İmparatorluğun durumuna toplu bir bakış.
2 — XVII. yüzyılın başından Karlofça Muahedesine kadar siyasal durum, Osmanlı - Avusturya, Osmanlı - Lehistan, Osmanlı - İran, Osmanlı - Venedik münasebetleri.
3 — İç isyanlar (İstanbul isyanları, Anadolu Celâli isyanları, eyalet isyanları).
4 — İslahat hareketleri, Kuyucu Murat Paşa, Genç Osman, IV. Murat, Tarhuncu Ahmet Paşa, Köprülüler. İslahat hareketlerinin karakterleri.
5 — XVII. yüzyılda Türk kültür ve medeniyeti.

B. Avrupa:

- 1 — Devletler tablosu: Batı Avrupa devletleri, Orta ve Kuzey Avrupa devletleri. Kuzey ve Doğu devletleri.

- 2 — Önemli olaylar, Holânda'nın istiklâli, otuz sene harpleri, İngiltere'de demokrasi hareketleri, Fransa'nın Avrupa hegemonyası için mücadelesi, Fransa - İspanya, Fransa - Holânda, Fransa - Almanya harpleri, Rusya'nın avrupalılaşmaya başlaması, Avrupa sömürgeciliği, Avrupa'da ilim ve sanat durumu.

V — XVIII. yüzyıl:

A. Osmanlı İmparatorluğu:

- 1 — yüzyılın ilk yarısında Osmanlı İmparatorluğunun komşuları ile münasebetleri. Osmanlı - Rus münasebetleri, I. Petro ve Rusya, Osmanlı - Venedik ve Osmanlı - Avusturya münasebetleri, Pasarofça muahedesi.
2 — Osmanlı - İran münasebetleri, İran'ın istilâsı, Ruslarla anlaşma, Osmanlı - İran harpleri.
3 — Osmanlı - Rus, Osmanlı - Avusturya harbi ve Belgrat muahedesi.
4 — Yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı İmparatorluğunun siyasal durumu, Osmanlı - Rus harbi, Küçük Kaynarca muahedesi. Kırım'ın Ruslar tarafından alınması, II. Katarina'nın Bizans İmparatorluğu projesi.
II. Osmanlı - Rus, Osmanlı - Avusturya harpleri.
5 — Osmanlı - Fransız münasebetleri.
6 — İslah hareketleri, Lâle Devri, Humbaracı Ahmet Paşa, III. Mustafa ve I. Abdülhamit zamanındaki ıslah hareketleri, Halil Hamit Paşa, Nizami Cedit.
7 — XVIII. yüzyılda Osmanlı kültür ve medeniyeti.

B. Amerika istiklâline genel bir bakış.

C. Avrupa:

- 1 — Devletler tablosu: Batı Avrupa devletleri, Orta ve Güney Avrupa devletleri, Kuzey ve Doğu Avrupa devletleri.
2 — Önemli siyasal olaylar, İspanya veraset meseleleri, Avusturya veraset meseleleri, yedi sene harpleri, Lehistan'ın paylaşılması.
3 — Fransa ihtilâli: İhtilâlin sebeplerine toplu bir bakış, ihtilâlin safhaları, demokrasi ve milliyetçilik, insan hakları: İhtilâl harpleri.
4 — XVIII yüzyılda Avrupa kültür ve medeniyeti.

VI — XIX. ve XX. yüzyıllar:

A — Osmanlı İmparatorluğu:

- 1 — İmparatorluğun siyasal münasebetleri.
2 — İslahat hareketleri: III. Selim'in ıslahat hareketine karşı uyanan tepki ve Kabakçı vakası, Âlemdar.
3 — Balkanlarda milliyet hareketleri. Sırp isyanı, (Etniki Eterya Cemiyeti), Eflâk ve Buğdan isyanları, Navarin vakası, Osmanlı - Rus harbi ve Edirne muahedesi.
4 — Kavalalı Mehmet Ali isyanı, gelişmesi, Osmanlı - Mısır harbi ve neticeleri.
5 — Kırım harbi: Genel sebepler, paylaşma hakkında Rus - İngiliz görüşmeleri, ku'sal yerler meselesi, Mençikof'un elçiliği, Rusların Eflâk ve Buğdan'ı istilâları, Kırım'da Müttefik Devletler, Rus harbi, Paris Kongresi, Kırım harbinin neticeleri.
6 — Rusya'da panislâvizm, Bosna ve Hersek isyanları, İstanbul Konferansı, Osmanlı - Rus harbi, Ayastafanos muahedesi ve Berlin Kongresi.
7 — Berlin Kongresinden sonra Osmanlı Avrupa ve Osmanlı - Balkan münasebetleri.

Tunus'un işgali, Mısır'ın işgali, Girit meselesi, Doğu Rumeli'nin Bulgaristan'a geçmesi, Bosna ve Hersek'in Avusturya'ya geçişi

8 — İtalyan Harbi.

9 — Balkan Harbi.

10 — Birinci Cihan Harbi; harbin sebep ve neticeleri.

11 — Islahat hareketleri: II. Mahmut ıslahatı; Tanzimatı Hayriye; Birinci Meşrutiyet; II. Abdülhamit idaresi, İkinci Meşrutiyet.

12 — XIX. yüzyılın son yarısında kültür hareketleri; iktisadi durum.

B — Avrupa:

1 — Devletler tablosu: Batı Avrupa devletleri, Kuzey ve Doğu devletleri.

2 — Önemli olaylar: Fransa'da imparatorluk, Napolyon harpleri, Viyana Kongresi, Mukaddes İttifak, Kongreler devri, 1830 ve 1848 ihtilalleri, İtalya Birliği, Alman Birliği.

Almanya'nın Avrupa politikasında üstünlüğü, üçlü ittifak ve üçlü itilaf, Birinci Cihan Harbinde Avrupa, harbin sonunda Avrupa, yeni devlet rejimleri, Rusya ve Bolşevizm, İtalya ve Faşizm, Almanya ve Sosyalizm.

3 — Sömürgecilik: Fransa, İngiltere, İtalya, Almanya ve Rusya sömürgecilikleri.

4 — İlim ve teknikte gelişme, felsefe, edebiyat ve güzel sanatlar.

C — Birleşik Amerika Devletleri'nin gelişmesine genel bir bakış.

D — Hindistan, Çin ve Japonya'daki önemli olaylara genel bir bakış.

Türkiye Cumhuriyeti ve İnkılâbı Tarihi:

1 — Türkiye Cumhuriyeti, Lozan görüşmeleri sırasında Büyük Millet Meclisi, Meclisin dağılması, Halk Partisinin kuruluşu, ikinci Büyük Millet Meclisi, İstanbul'un kurtuluşu, Ankara'nın resmen merkez oluşu, Cumhuriyetin ilanı ve Mustafa Kemal'in Reisicumhur seçilmesi.

2 — Halifeliğin kaldırılması.

3 — Cumhuriyet devrinde partiler.

Muhalefet ve Doğu isyanı, Mustafa Kemal'i öldürme teşebbüsü, Serbest Cumhuriyet Fırkası, Menemen hadisesi.

4 — Dinin devletten ayrılması, bu hareketin merhaleleri, hukuk ve adliye inkılâbı, kadın hakları.

5 — Batıl âdet ve geleneklerin kaldırılması, şapka inkılâbı, tekke ve tarikatların kaldırılması, milletlerarası takvim, saat ve rakamların kabulü.

6 — Eğitimde inkılâp.

7 — Harf, dil ve tarih inkılâpları.

8 — İktisat alanında inkılâp.

9 — Bayındırlık, sağlık ve sosyal yardım işlerinde gelişmeler.

10 — Türk ordusu ve milli savunma.

11 — Türkiye Cumhuriyeti'nin dış siyaseti.

12 — Atatürk'ün ölümü ve İnönü'nün reisicumhur seçilmesi.

13 — İkinci Cihan Harbi, harbin safhaları, neticesi, Birleşmiş Milletler Kurumu, Unesco.

14 — İkinci Cihan Harbinde Türkiye.

15 — Harp sonunda Türkiye'de demokrasinin gelişmesi, toprak kanunu, yeni partiler, seçim kanununda değişiklik.

16 — Demokrat Partinin iktidara gelmesi ve Celâl Bayar'ın reisicumhur seçilmesi.

T A R İ H

III. SINIF

(Fen Kolu)

(Yeni ve Yakın Çağlar Tarihi)

On beş günde bir saat Türkiye Cumhuriyeti ve İnkılâbı Tarihi'ne ayrılacaktır.

I — XV. yüzyılın son yarısında Osmanlı İmparatorluğu:

1 — Fatih Mehmet, İstanbul'un zaptı, İmparatorluğun kurulması, Anadolu ve Rumeli'de gelişme, deniz harpleri, Kırım'ın zaptı.

2 — II. Beyazıt, Cem vakası.

3 — XV. yüzyılın sonunda imparatorluğun kurumları; kültür ve medeniyet.

II — XVI. yüzyıl:

A. Osmanlı İmparatorluğu:

1 — Yavuz Selim ve Doğu siyaseti, İran harbi (Çaldıran), Mısır harbi, Halifeliğin Osmanlı sülâlesine geçmesi.

2 — Kanuni Süleyman, iç isyanlar, Fransa, Macaristan ve Avusturya ile münasebetler: Mohaç, I. Viyana ve Alman seferleri, deniz seferleri ve Barbaros; Doğu seferleri, Kanuni'nin son seferi (Zigetvar).

3 — Sokullu devri ve bu devirde Osmanlı siyaseti.

4 — XVI. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunun kurumları, kültür ve medeniyeti.

B. Avrupa:

1 — Önemli olaylar

a) İcatlar

b) Coğrafya keşifleri ve neticeleri.

c) Rönesans ve sebepleri, yayılışı (Fransa, Almanya, İngiltere, İspanya'da).

ç) Reform ve sebepleri, yayılışı, reform harpleri ve neticeleri.

III — XVII. yüzyıl:

A. Osmanlı İmparatorluğu:

1 — İmparatorluğun durumuna genel bir bakış.

2 — XVII. yüzyılın başından Karlofça Muahedesine kadar siyasal durum, Osmanlı - Avusturya, Osmanlı - Lehistan, Osmanlı - İran, Osmanlı - Venedik münasebetleri.

3 — İç isyanlar (İstanbul isyanları, Anadolu Celâli isyanları, eyalet isyanları).

4 — Islahat hareketleri, Kuyucu Murat Paşa, Genç Osman, IV. Murat, Tarhuncu Ahmet Paşa, Köprülüler, Islahat hareketlerinin karakterleri.

5 — XVII. yüzyılda Türk kültür ve medeniyeti.

IV — XVIII. yüzyıl:

A. Osmanlı İmparatorluğu:

1 — Yüzyılın ilk yarısında Osmanlı İmparatorluğu'nun komşuları ile münasebetleri, Osmanlı - Rus münasebetleri, I. Petro ve Rusya, Osmanlı - Venedik ve Osmanlı - Avusturya münasebetleri, Pasarofça muahedesi.

2 — Osmanlı - İran münasebetleri, İran'ın istilâsı, Ruslarla anlaşma.

3 — Osmanlı - İran harpleri, Osmanlı - Rus, Osmanlı - Avusturya harbi ve Belgrat Muahedesi.

4 — Yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı İmparatorluğu'nun siyasal durumu, Osmanlı - Rus harbi, Küçük Kaynarca Muahedesi, Kırım'ın Ruslar tarafından alınması, II. Katarina'nın Bizans İmparatorluğu projesi, II. Osmanlı - Rus, Osmanlı - Avusturya harpleri.

5 — Osmanlı - Fransız münasebetleri.

6 — Islah hareketleri, Lâle Devri, Humbaracı Ahmet Paşa, III. Mustafa ve I. Abdülhamit zamanındaki ıslah hareketleri, Halil Hamit Paşa, Nizamı Cedid.

7 — XVIII. yüzyılda Osmanlı kültür ve medeniyeti.

B. Amerika istiklâline genel bir bakış.

C. Avrupa:

1 — Fransa ihtilâli, İhtilâlin sebeplerine toplu bir bakış, ihtilâlin safhaları, demokrasi ve milliyetçilik, insan hakları.

2 — XVII. ve XVIII. yüzyıllarda Avrupa kültür ve medeniyetine toplu bir bakış.

V — XIX ve XX. yüzyıllar:

A — Osmanlı İmparatorluğu:

1 — İmparatorluğun siyasal münasebetleri.

2 — Islahat hareketleri: III. Selim'in ıslahat hareketine karşı uyanan tepki ve Kabakçı vakası, Âlemdar.

3 — Balkanlarda milliyet hareketleri, Sırp isyanı, (Etniki Eterya Cemiyeti), Eflâk ve Buğdan İsyanları, Navarin vakası, Osmanlı - Rus harbi ve Edirne Muahedesi.

4 — Kavalalı Mehmet Ali isyanı, gelişmesi, Osmanlı - Mısır harbi ve neticeleri.

5 — Kırım Harbi: Genel sebepler, paylaşma hakkında Rus - İngiliz görüşmeleri, Kutsal yerler meselesi, Mençikof'un elçiliği, Rusların Eflâk ve Buğdan'ı istilâları, Kırım'da Müttefik Devletler, Osmanlı - Rus harbi, Paris Kongresi, Kırım harbinin neticeleri.

6 — Rusya'da Panislawizm, Bosna ve Hersek isyanları, İstanbul Konferansı, Osmanlı - Rus harbi, Ayastafanos Muahedesi ve Berlin Kongresi.

7 — Berlin Kongresinden sonra Osmanlı - Avrupa ve Osmanlı - Balkan münasebetleri, Tunus'un işgali, Mısır'ın işgali, Girit meselesi, Doğu Rumeli'nin Bulgaristan'a geçmesi, Bosna ve Hersek'in Avusturya'ya geçişi.

8 — İtalyan Harbi.

9 — Balkan Harbi.

10 — Birinci Cihan Harbi; harbin sebep ve neticeleri.

11 — Islahat hareketleri: II. Mahmut ıslahatı; Tanzimatı Hayriye; Birinci Meşrutiyet; II. Abdülhamit idaresi, İkinci Meşrutiyet.

12 — XIX. yüzyılın son yarısında kültür hareketleri; iktisadi durum.

B. Avrupa:

1 — Önemli olaylar: Fransa'da imparatorluk, Viyana Kongresi, Mukaddes İttifak, Kongreler devri, 1830 ve 1848 ihtilalleri, İtalya Birliği, Alman Birliği.

Almanya'nın Avrupa politikasında üstünlüğü üçlü ittifak ve üçlü itilaf, Birinci Cihan Harbinde Avrupa, harbin sonunda Avrupa, yeni devlet rejimleri, Rusya ve Bolşevizm, İtalya ve Faşizm, Almanya ve Sosyalizm.

2 — Sömürgecilik: Fransa, İngiltere, İtalya, Almanya ve Rusya sömürgecilikleri.

3 — İlim ve teknikte gelişme, felsefe, edebiyat ve güzel sanatlar.

C — Birleşik Amerika Devletlerinin gelişmesine genel bir bakış.

D — Hindistan, Çin ve Japonya'daki önemli olaylara genel bir bakış.

Türkiye Cumhuriyeti ve İnkılâbı Tarihi:

1 — Türkiye Cumhuriyeti, Lozan görüşmeleri sırasında Büyük Millet Meclisi, Mec-

İsin dağıtılması, Halk Partisinin kuruluşu, İkinci Büyük Millet Meclisi, İstanbul'un kuruluşu, Ankara'nın resmen merkez oluşu, Cumhuriyetin ilânı ve Mustafa Kemal'in Reisicumhur seçilmesi.

- 2 — Halifeliğin kaldırılması.
- 3 — Cumhuriyet devrinde partiler, Muhalefet ve Doğu isyanı, Mustafa Kemal'i öldürme teşebbüsü, Serbest Cumhuriyet Fırkası, Menemen hâdisesi.
- 4 — Dinin devletten ayrılması, bu hareketin merhaleleri, hukuk ve adliye inkılabı, kadın hakları.
- 5 — Bâtil âdet ve geleneklerin kaldırılması, şapka inkılabı, tekke ve tarikatların kaldırılması, milletlerearası takvim, saat ve rakamların kabulü.
- 6 — Eğitimde inkılâp.
- 7 — Harf, dil ve tarih inkılabları.
- 8 — İktisat alanında inkılâp.
- 9 — Bayındırlık, sağlık ve sosyal yardım işlerinde gelişmeler.
- 10 — Türk ordusu ve millî savunma.
- 11 — Türkiye Cumhuriyeti'nin dış siyaseti.
- 12 — Atatürk'ün ölümü ve İnönü'nün reisicumhur seçilmesi.
- 13 — İkinci Cihan Harbi, harbin safhaları, neticesi - Birleşmiş Milletler ve Unesco.
- 14 — İkinci Cihan Harbi'nde Türkiye.
- 15 — Harp sonunda Türkiye'de demokrasinin gelişmesi, toprak kanunu, yeni partiler, seçim kanununda değişiklik.
- 16 — Demokrat Partinin iktidara gelmesi ve Celâl Bayar'ın reisicumhur seçilmesi.

C O Ğ R A F Y A I. SINIF

- I — Coğrafyanın konusu, bölümleri ve gelişimi.
- II — Dünyanın şekli, boyutları, paralel ve meridyenler, enlem, boylam, dünya üzerinde saatler.
- III — Güneş sistemi, dünyanın hareketleri.
- IV — Dünya üzerinde kara ve deniz dağılışı: Kıtalar ve Okyanuslar.
- V — Karaların yüzeyde ve deniz dibindeki şekillerinin ana çizgileri.
- VI — Plân ve harta bilgisi: Ölçek ve genişletili hartalar, hartalarda yer şekillerinin gösterilmesi, profil çıkarmak (Bu konu üzerinde, her fırsatta ve daha yukarı sınıflarda da çalışmalara devam edilecektir).
- VII — Sıcaklık ve sıcaklık kuşakları. Rüzgârlar: Rüzgârların oluşumu, devirli rüzgârlar, meltemler ve musonlar, büyük rüzgâr kuşakları; alizeler ve batı rüzgârları, sürekli rüzgârlar.
- Nem ve yağışlar, yağışların yeryüzünde dağılışı, yağış rejimleri.
- Yeryüzünde iklimler, başlıca iklim tipleri ve iklim bölgeleri.
- VIII — Sükürenin bölümü, denizlerin derinliği ve d'p şekilleri; deniz suyunun bileşimi, tuzluluk derecesi, sıcaklığı.
- Denizlerde hareket ve hayat: Dalgalar, gelgit, akıntılar, hayat.
- IX — Yer şekillerine etkileri bakımından kayalar.
- İç etmenler: Dünya kabuğunun hareketleri ve sebepleri, depremler, volkanlar.
- Dış etmenler: Ufalanma ve aşınma, yer ve toprak kaymaları.
- Akar sular: Akım ve rejim, akar suların aşındırması, taşıması ve biriktirmesi, vâli şekilleri, aşınma dönemi.

Yeraltı suları, kaynaklar.
Göller.

Buzulların aşındırması: Devamlı karlar, buzkar (neve) ve buzul, buzulların aşındırma ve biriktirmesi.

Rüzgârların aşındırma ve biriktirmesi.
Kıyılarda aşınma ve birikme, kıyı şekilleri.

Başlıca yer şekilleri: Dağlar, ovalar ve yaylalar.

X — Yeryüzünde toprak: Çeşitleri ve dağılışı.

XI — Yeryüzünde bitkilerin ve hayvanların dağılışı.

XII — Yeryüzünde insanların dağılışı ve nüfus hareketleri.

XIII — Yeryüzünde insanların ırkları, dinlere ve dillere göre dağılışı.

XIV — Hayat tarzı ve yerleşme.

XV — İnsanların etkinliği.

C O Ğ R A F Y A

II. SINIF

(Ülkeler Coğrafyası)

Giriş: Dünyanın siyasal durumu. (I. ve II. Dünya Savaşı sonunda kurulan devletler.)

(Bu programdaki devletlerin coğrafyası genel olarak incelenecek, ancak bunlardan memleketimizle siyasal, ekonomik ve kültür münasebelleri fazla olanlar üzerinde gereği kadar durulacaktır.)

I. Komşu devletler: Bulgaristan, Yunanistan, Suriye ve Lübnan, Ürdün, İsrail, Irak, İran, Sovyetler Birliği.

II. Tuna boyu devletleri: Romanya, Yugoslavya, Macaristan, Çekoslovakya, Avusturya.

III. Orta Avrupa devletleri: Almanya, Polonya (özet olarak), İsviçre.

IV. Batı Avrupa devletleri: Fransa, İngiltere, Belçika ve Hollanda.

V. Kuzey Avrupa devletleri (toplu bakış).

VI. Akdeniz memlekelleri: İtalya, İber yarımadası, Kuzey Afrika, Mısır, Libya.

VII. Kuzey Amerika: Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada.

VIII. Güney Amerika: Brezilya, Arjantin (toplu bakış.)

IX. Asya memlekelleri: Hindistan (Pakistan ve Hindistan), Orta Asya, Çin, Japonya.

X. Dünya ekonomisinde çeşitli memlekellerin etkileri.

C O Ğ R A F Y A

III. SINIF

(Edebiyat Kolu)

(Türkiye Coğrafyası)

- I — Türkiye'nin coğrafi durumu.
- II — Türkiye'nin yüzey şekilleri.
- III — Türkiye'nin kıyıları.
- IV — Türkiye'nin iklimi: a) Genel şartlar, b) İklim bölgeleri ve doğal bitki örtüsü.
- V — Akar sular ve göller.
- VI — Türkiye'nin nüfusu, Türk milleti, idare bölümleri.
- VII — Türkiye'nin coğrafi bölgeleri: a) Karadeniz coğrafi bölgesi, b) Marmara coğrafi bölgesi, c) Ege coğrafi bölgesi, d) Akdeniz coğrafi bölgesi, e) İç Anadolu coğrafi bölgesi, f) Doğu Anadolu coğrafi bölgesi, g) Güney Doğu Anadolu coğrafi bölgesi. (Her bölge doğal, beşerî ve iktisadî bakımından incelenecektir.)
- VIII — Türkiye'nin ekonomik coğrafyası:

a) Tarım: Genel bakış, tahıl ve başka toprak ürünleri. Aşınmaların tarım bakımından önemi ve toprağın korunması.

b) Ormanlardan faydalanma ve ormanların korunması.

c) Hayvancılık, avcılık ve balıkçılık.

d) Madenler.

e) Endüstri.

f) Ulaşım.

g) Türkiye'nin dış ticareti.

Yukardaki konular incelenirken memleketimizdeki son ekonomik gelişmeler göz önünde tutulacaktır.

C O Ğ R A F Y A

III. SINIF

Fen Kolu

(Türkiye Coğrafyası)

- I — Türkiye'nin coğrafi durumu.
- II — Türkiye'nin yüzey şekilleri.
- III — Türkiye'nin kıyıları.
- IV — Türkiye'nin iklimi: a) Genel şartlar, b) İklim bölgeleri ve doğal bitki örtüsü.
- V — Akar sular ve göller.
- (Fiziki coğrafya bölümündeki konular hakkında ancak genel bilgi verilecek, fazla tafsilere girilmeyecektir.)
- VI — Türkiye'nin nüfusu, Türk milleti, idare bölümleri.

VII — Türkiye'nin coğrafi bölgeleri:

- a) Karadeniz coğrafi bölgesi.
  - b) Marmara coğrafi bölgesi.
  - c) Ege bölgesi.
  - d) Akdeniz coğrafi bölgesi.
  - e) İç Anadolu coğrafi bölgesi.
  - f) Doğu Anadolu coğrafi bölgesi.
  - g) Güney Doğu Anadolu coğrafi bölgesi.
- (Her coğrafi bölgenin fiziki coğrafyasına ancak genel olarak temas edilecek, fakat beşerî ve ekonomik coğrafyası üzerinde daha fazla durulacaktır.)

VIII — Türkiye'nin ekonomik coğrafyası:

- a) Tarım: Genel bakış, tahıl ve başka toprak ürünleri, aşınmaların tarım bakımından önemi ve toprağın korunması.
  - b) Ormanlardan faydalanma ve ormanların korunması.
  - c) Hayvancılık, avcılık ve balıkçılık.
  - d) Madenler.
  - e) Endüstri.
  - f) Ulaşım.
  - g) Türkiye'nin dış ticareti.
- (Yukardaki konular incelenirken memleketimizdeki son ekonomik gelişmeler daima göz önünde tutulacaktır.)

M A T E M A T İ K ARİTMETİK - CEBİR

I. SINIF

- 1 — Tam sayılar; tam sayıların dört temel işleminin topluca tekrarı, tam sayıların bölünebilme şartları.
- (Bu işlemlerin yapılar tarzı nümerik örnekler üzerinde açıklanacaktır.)
- 2 — Asal sayı anlamı, bir tam sayının asal çarpanlara ayrılması. En büyük ortak bölen ve en küçük ortak kat.
- 3 — Kesirli sayılar: Kesirli sayıların dört temel işlemi.
- 4 — Cebirsel sayı anlamı, cebirsel sayıların dört temel işlemi.
- 5 — Cebirsel ifade anlamı, tam cebirsel ifadelerin dört işlemi.
- 6 — Özdeşlik kavramı; önemli özdeşlikler.

7 — Cebirsel ifadelerin çarpanlara ayrılması ve sadeleştirme.

8 — Kesirli cebirsel ifadelerin dört işlemi.

9 — Oran, orantı ve özellikleri.

10 — Denklem kavramı: Birinci dereceden bir bilinmeyenli denklemlerin çözümü Harfli denklemler.

11 — Birinci dereceden bir bilinmeyenli denklemlerle çözülebilen problemler.

12 — Birinci dereceden iki ve üç bilinmeyenli denklem takımlarının çözümü. (Yerleştirme ve katsayıları eşit kılma yolu ile yoketme metotları).

13 — Birinci dereceden iki ve üç bilinmeyenli denklemlerle çözülebilen problemler.

14 — Değişken ve fonksiyon kavramı, düzlemde koordinat sistemi. Ampirik fonksiyonların grafiklerle gösterilmesi. (Burada fonksiyon fikrinin Koordinat sistemi yoluyla grafiklerle gösterilmesi üzerinde bilhassa durulmalıdır.)

15 — Koordinatlarıyla belli iki nokta arasındaki uzaklık, uçlarının koordinatları belli bir doğru parçasının ortasının koordinatları.

16 — $y=ax+b$ fonksiyonunun incelenmesi ve grafiklerle gösterilmesi. ($y=ax+b$ fonksiyonunun grafikte gösterilmesi, en basit şekillerden ve nümerik misallerden başlayarak tedricen genel şekle intikal edilecektir.)

17 — Bir doğrunun eğimi, bir noktadan geçen ve eğimi verilen; iki noktadan geçen doğruların denklemleri.

ARİTMETİK - CEBİR

II. SINIF

1 — Üslü kemiyetler, köklü kemiyetler. Tam ve kesirli üslü kemiyetlerin dört işlemi.

2 — Kare kök alma.

3 — Bir bilinmeyenli ikinci derece denkleminin çözümü.

4 — İkinci dereceye indirilebilen denklemler (çift kareli ve irrasyonel denklemler. Bu hususta basit örnekler verilecektir.)

5 — İkinci derece denkleminin kökleri ile katsayıları arasındaki münasebetler (ikinci derece üç terimlisinin çarpanlara ayrılması).

6 — İkinci dereceden iki bilinmeyenli denklem sistemleri. (Basit örnekler üzerinde durulacaktır.) İkinci derece denklemleriyle çözülebilen problemler.

7 — İkinci derece üç terimlisinin işareti, birinci ve ikinci dereceden bir bilinmeyenli eşitsizliklerin çözümü.

8 — İkinci derece fonksiyonunun incelenmesi ve grafiği.

9 — Üslü bir fonksiyon olarak logaritma kavramı, Logaritmanın özellikleri, logaritma cedvellerinin kullanılması, trigonometrik fonksiyonların logaritmalarının hesabı. Üslü ve logaritmik denklemlerin çözümü. (Basit örnekler üzerinde durulacaktır.)

10 — Aritmetik ve geometrik diziler.

11 — Bileşik faiz ve taksitle borç ödeme.

ARİTMETİK - CEBİR

III. SINIF

(Fen Kolu)

1 — Sayılar hakkında genel bilgi: Rasyonel, irrasyonel ve karmaşık sayılar.

2 — Cebirsel ifadeler. Sıfıra ve birbirine özdeş cebirsel ifadelerin tarifleri ve bunlara ait teoremler.

3 — Cebirsel ifadelerin birinci dereceden iki terimliyle ve bunların çarpımlarıyla bölünebilmeleri.

4 — Cebirsel denklemler: Cebirsel denklemlerin esas teoremi, Cebirsel denklemlerin

kökleriyle katsayıları arasındaki münasebetler. İkinci derece parametrik denklemlerin incelenmesi. Verilen bir veya iki sayının bir ikinci derece denkleminin köklerine göre durumları.

5 — $x^n + a_1x^{n-1} + a_2x^{n-2} + \dots + a_n = 0$ şeklinde tam katsayılı cebirsel denklemlerin tam köklerinin araştırılması.

6 — Fonksiyon kavramı ve çeşitli fonksiyon tipleri.

7 — Limit ve sonsuz küçük kavramı.

8 — Fonksiyonların limit değerlerinin hesabı. ($\frac{0}{0}$, $\frac{\infty}{\infty}$, $\infty - \infty$, $0 \cdot \infty$)

gibi belirsiz şekillerin gerçek değerleri.

9 — Fonksiyonlarda süreklilik ve kesiklilik.

10 — Türevin tarifi ve geometrik mânası. Çeşitli cebirsel fonksiyonların türevlerinin hesaplanması.

11 — Türevin geometrik uygulaması: Bir eğrinin teğet ve normalinin denklemleri; teğet, normal, teğet altı ve normal altı uzunluklarının hesabı.

Türevin hareket problemlerine uygulanması:

12 — Artan ve eksilen fonksiyonlar, maksimum, minimum ve bunlarla ilgili problemler.

13 — Cebirsel fonksiyonların değişimi ve grafiklerle gösterilmesi (2, 3, ve 4 üncü dereceden tam rasyonel fonksiyonlarla, kesirli rasyonel fonksiyonlar üzerinde durulacaktır.)

14 — Trigonometrik fonksiyonların türevlerinin hesaplanması, Basit trigonometrik fonksiyonların incelenmesi ve grafikleri.

15 — İlkel fonksiyon kavramı. Basit fonksiyonların ilkelleri.

16 — Tamamının geometrik anlamı, alan ve hacim hesaplarına uygulanması.

C E B İ R

III. SINIF

(Edebiyat Kolu)

1 — Değişken ve fonksiyon kavramları.

2 — Dik koordinat sistemi, iki nokta arasındaki uzaklık, iki noktayı bileştiren doğru parçasının ortasının koordinatları, üç noktanın teşkil ettiği üçgenin alanı.

3 — Doğru ve dairenin analitik incelenmesi.

a) Bir doğrunun denklemi, bir noktanın bir doğruya olan uzaklığı, iki doğrunun diklik ve paralellik şartları.

b) Dairenin denklemi. Bir doğru ile dairenin kesim noktaları.

4 — Limit ve sonsuz küçük kavramı, fonksiyonların limit değerlerinin hesabı: $\frac{0}{0}$, $\frac{\infty}{\infty}$, $\infty - \infty$ gibi belirsiz şekillerin gerçek değerlerinin hesaplanması.

5 — Fonksiyonlarda süreklilik ve kesiklilik.

6 — Türevin tarifi ve geometrik mânası. Cebirsel fonksiyonların türevlerinin hesabı.

7 — Artan ve eksilen fonksiyonlar, maksimum ve minimum, maksimum ve minimumla ilgili problemler.

8 — Cebirsel fonksiyonların incelenmesi ve grafiklerle gösterilmesi. ($Y=ax^2+bx+c$,

$$Y = x^2 + ax + b, \quad Y = \frac{ax + b}{a^1x + b^1},$$

$$Y = \frac{ax^2 + bx + c}{a^1x^2 + b^1x + c^1}$$

şeklinde olan fonksiyonlar üzerinde durulmalıdır.)

8 — İlkel fonksiyon anlamı. Basit cebirsel fonksiyonların ilkelleri.

9 — İlkelin geometrik mânası, alan hesaplarına uygulanması.

G E O M E T R İ

I. SINIF

I — Pratik Geometri:

1 — Geometri şekilleri: Doğru, açı, üçgen, dörtgen, çokgen, daire, prizma, silindirik, piramit, koni ve küre gibi şekillerin tanıtılması;

2 — Geometrinin temel çizimleri:

II — İspatlı geometriye giriş:

Doğru açı ve açı şekilleri: Doğru ve açılarının ölçülmesi, komşu ve bütünler açılar; ters açılarının eşitliği, bir doğrunun bir noktada ve bir yanındaki açılarının toplamı. Doğru açı ve nokta etrafındaki açı kavramları, iki paralel doğruyu kesen bir doğrunun bunlarla yaptığı açılar, içters, yöndes, dışters açılarının eşitliği.

Geometrinin dayandığı temel prensipler: 1) Tanımlar. 2) Aksiyum ve postülatlar. Geometrik gerçeklerde ispat fikri, teorem kavramı, Karşıt teorem anlamı, paralellik postülatı: (Öklit postülatı).

III — Düzlem şekillerinin tanımları ve adlandırılması:

1 — Üçgenler: Üçgenlerde temel elemanlar, üçgenlerin çeşitleri.

2 — Bir üçgende dış ve iç açılar ve bunlara ait teoremler. Bir doğrunun üzerindeki ve dışındaki bir noktadan bu doğruya çizilen dikmelere ait teoremler.

IV — Simetri kavramı:

1 — Bir doğru ve bir noktaya göre simetri, simetrik şekiller, ikizkenar üçgenlerde simetri eksenini ve özelliği, simetri eksenli dörtgen (Deltoid) simetri yardımıyla temel çizimlerin yapılması.

Bir üçgende: Kenarlar ve kenarlarla karşılındaki açılar arasındaki münasebetler.

V — Eşitlik kavramı: Eşit şekiller. Bir üçgenin belli olması şartları; üçgenlerin dört temel çizimi, üçgenlerde eşitlik teoremleri.

VI — Geometrik yer kavramı: Çeşitli geometrik yerler. Geometrik yerler yardımıyla üçgenlerin çizimi.

VII — Dörtgenler:

1 — Dörtgenlerde temel elemanlar, dörtgen çeşitleri, bir çokgenin iç ve dış açıları toplamına ait teoremler.

2 — Paralelkenar, dikdörtgen, eşkenar dörtgen, kare, yamuk gibi şekillerin özelliklerinin çizim ve ispat yoluyla buldurulması. Bir dörtgen, beşgen, çokgenin belli olması şartları.

3 — Üçgende kesik doğru (yükseklikler, açıortaylar, kenar ortaylar, orta dikmelerin özellikleri).

VIII — Daire:

1 — Dairenin tanımı, geometrik yer olarak belirtilmesi. Dairenin belibaşlı elemanları. Merkez, çap, kiriş, teğet, yay, daire dilimi, daire parçası.

2 — İki noktadan geçen daireler. Bir doğru üzerinde bulunmayan üç noktadan geçen daire. Bir çemberde merkezin çeşitli uzunlukta kirişlere olan uzaklıklarının karşılaştırılması.

3 — Teğet kavramı, bir çemberin bir noktasındaki teğeti. İki doğruya teğet olan daireler.

4 — Dairede açılar: Merkez ve çember açılarının ölçülmesi. Bir çemberin dışındaki

olan kuvvetler, yer kabuğunun yapılışı: a) Külteler, kültelerin sınıflandırılması: tortul külteler, püskürük külteler, metamorfik kültelerin sınıflandırılması ve birer örneği. b) Toprak teşekkülü çeşitleri.

2 — Dış kuvvetler: Suların jeolojik işleyleri, a) Atmosfer çöceklerinin teşekkülü, taksimi, oranları, b) Yeraltı suları ve teşekkülü: yeraltı su yatakları, kuyular, kaynaklar (çok kısa), yeraltı sularının fiziksel ve kimyasal işleyleri, c) Akarsular: teşekkülü, seller, fiziksel ve kimyasal işleyleri, arı killeşme. Nehirlerin işleyleri, göllerin işleyleri (çeşitleri söylenmeyecek), d) Denizlerin işleyleri, konglomeralar ve kıyı kordonları, lâkûn teşkilâtı, e) Buzullar, buzulların işleyleri.

3 — Havanın jeolojik işleyleri. (Kısaca)

4 — Canlıların jeolojik işleyleri, a) Hayvanların sebep oldukları değişiklikler (kısaca), b) Bitkilerin sebep olduğu değişiklikler, Aşındırma ve biriktirme olayları, kömür teressübâtı, Turba, linyit, maden kömürlerinin oluş teorileri, ve Zonguldak kömür havzası.

5 — Petrol, a) Petrolün özelliği, tabiatla bulunuş tarzları, b) Petrolün oluş teorileri, (en yenisi) c) Raman petroleri.

6 — İç kuvvetler: Volkanlar tarif ve sınıfları, a) İç püskürme, b) Volkanların oluş teorileri.

7 — Yer kabuğunun hareketleri: a) Depremler, oluşu, dağılışı, b) Depremlerin coğrafik dağılışı ve memleketimizde deprem alanları, c) Depremlerin oluş teorileri, d) yükselme alçalma.

8 — Kıvrım ve dağ oluşu: a) Tarif ve çeşitleri dağ oluş fazları, b) Dağ oluş teorileri.

9 — Stratiğrafi: a) Tabakalaşma ve çeşitleri.

10 — Fosil ve fosilleşme.

11 — Yereylerin oransal yaşlarının tayini.

Yer tarihinin bölümleri:

1 — İlk zaman: a) Özelliği orojenik hareketleri, Türkiye'de ilk zaman yereyleri, b) Başkalaşım ve çeşitleri.

2 — Birinci zaman

3 — İkinci zaman

4 — Üçüncü zaman

5 — Dördüncü zaman

Bu zamanlarda yaşamış olan canlılar hakkında genel bilgi verildikten sonra ancak karakteristik fosiller tanıtılacak fazla isim ezberletilmekten kaçınılacaktır.

N O T: Programın tatbikinde teferruat-tan kaçınılacak müfredatın ihtiva ettiği her maddede yalnız ana hatlar üzerinde kısaca durulacaktır.

FİZİK

Fizik programının bazı meddeleri hemen hemen aynı ölçüde ortaokulda işlenmiş bulunduğundan için hazırlarına (kısaca tekrar) diye bir kayıt konmuştur. Öğretmen bu meddeleri sınıfının şartlarına göre kullanabilir. Öğrencilerin iki yıl önce öğrenip belki unuttuğu gördükleri bu konuları bizzat kendilerine, hattâ okudukları ortaokul kitaplarından faydalanarak hazırlamak, deneyleriyle tekrarlatmak ve tekrarlamayı kıymetlendirmek suretiyle, yeni konuların tazelenen eski bilgilere bağlanmasını sağlamak faydalı olur. Meselâ birinci sınıfın programının I. ünitesinin, maddenin üç hali ve genel özellikleri adlı konusuyla, II. ünitenin ölçme ve ölçme-

nin önemi adlı konusu; ikinci sınıfın I. ünitesinin ışığın doğru boyunca yayılması, gölgeler vesaire... konusu ortaokul'a aynen okunmaktadır. Bunları hatırlatmak, tekrarlatmak ve tamamlamakla yetinilmelidir.

FİZİK

I. SINIF:

1 — Giriş:

1 — Fiziğin konusu. Fizik, kimya, astronomi, biyoloji olayları ve bunların arasındaki ilgi.

2 — Fiziğin çalışma metodu.

3 — Maddenin üç hali ve genel özellikleri. (Kısaca tekrar).

II. — Birimler ve ölçme:

1 — Ölçme ve ölçmenin önemi. (Kısaca tekrar).

2 — Birimler, uzunluk, yüzey, hacim ve zaman ölçülmesi.

III — Duran katı maddelerin mekaniği:

1 — Kuvvet kavramı, özellikleri, kuvveti istatik olarak ölçmek, kuvvet birimleri, kuvveti vekörle göstermek. (Kısaca tekrar).

2 — İki kuvvetin birbiriyle karşılaştırılması. (Kısaca tekrar).

3 — Bileşke, ve kesilen kuvvetlerin birleşmesi, paralel kenar kaidesi, kuvvetin bileşenlere ayrılması (hatırlatma ve tamamlama).

4 — Bir notaya etki eden kuvvetlerin denkleşmesi.

5 — Paralel kuvvetlerin bileşkesi ve tatbikatı.

6 — Bir noktaya ve bir eksen göre moment.

7 — Kuvvet çifti.

8 — Basit makineler: (Kaldıraç, makara, palanga, çıkırcık, vinç, baskül, vida (kısaca tekrarlanacak ve tamamlanacak)).

IV — Kütle ve ağırlık:

1 — Yer çekimine dair genel bilgi. Şakul.

2 — Kütle ağırlık ve ağırlık merkezi. Bazı cisimlerin ağırlık merkezinin bulunması.

3 — Terazî. (Kısaca tekrar).

4 — Yoğunluk ve özgül ağırlık. Şişe metodu ile yoğunluk tayini.

V — İş ve güç:

1 — İş, genel ifadesi ve iş birimleri.

2 — Enerjiye dair genel bilgi.

VI — Durgun ve sıvıların özellikleri (Hidrostatik):

1 — Basınç ve birimleri (Hatırlatma ve tamamlama).

2 — Sıvıların hidrostatik basıncı.

3 — Sıvıların sıkışabilirliği ve basıncın iletilmesi (Kısaca tekrar).

4 — Taban ve yan basıncı. (Hatırlatma ve tamamlama).

5 — Archimedes prensibi ve tatbikatı, bu prensibe göre yoğunluk tayini. (Hatırlatma ve tamamlama).

6 — Cisimlerin yüzebilme şartı, Gemiler, dansimetreler, bome derecesi.

7 — Yüzey gerilim ve kılcıl olaylar. (Kısaca deneye).

VII — Duran gazların özellikleri:

1 — Gazların açık hava basıncı, basınç birimleri, normal basınç. (Hatırlatma ve tamamlama).

2 — Barometre ve barometre çeşitleri. Barometre ile yükseklik tayini.

3 — Kapalı bir kap içinde bulunan bir gazın basıncı. Manometreler.

4 — Boyle - Mariotte kanunu ve tatbikatı.

5 — Hava tulumları, pistonlu tulumba, döner kanatlı tulumba, su turompu.

VIII — Isı bilgisi:

1 — Sıcaklık kavramı (Kısaca tekrar).

2 — Sıcaklık derecesi ve ısı.

3 — Termometreler, yapıları, dereceslenmeleri, derece çeşitleri (santigrat ve fahrenheit) ve termometre çeşitleri (Doktor termometresi maksimumlu ve minimumlu termometre (hatırlatma ve tamamlama)).

IX — Katıların genleşmesi:

1 — Uzama, uzama katsayısı ve tayini, uzama formülü.

2 — Katının hacimce genleşmesi, genleşme katsayısı, genleşme formülü, madeni termometre, genleşmeden ileri gelen büyük kuvvetler.

3 — Yoğunluğun sıcaklıkla değişmesi.

X — Sıvıların genleşmesi:

1 — Genleşme katsayısı ve genleşme formülü.

2 — Bir sıvının genleşme katsayısının tayini.

3 — Suyun genleşmesi.

4 — Barometre yüksekliğinin sıfır derecesine çevrilmesi.

XI — Gazların genleşmesi:

1 — Gazların ısınma ile sabit basınç altında hacimce genleşmesi, genleşme katsayısı ve tayini, Gay - Lussac kanunu.

2 — Isıtılan bir gazın sabit hacim altında basıncın artması, arıma kanunu.

3 — Gay - Lussac - Mariotte kanunu.

4 — Bir gazın normal şartlardaki hacmi.

5 — Bir gazın mutlak yoğunluğu ve yoğunluğun basınçla sıcaklıkla değişmesi, gazların havaya göre yoğunluğu.

6 — Gaz termometresi.

XII — Isı miktarı ve ölçülmesi:

1 — Isı miktarı ve birimi, ısınma ısısı. (Kısaca tekrar).

2 — Kalorimetre, kalorimetrenin su cindinden değeri.

3 — Katı ve sıvı cisimlerin ısınma ısılarının tayini.

4 — Katıların ısınma ısıları hakkında Dulong ve Petit kanunu.

5 — Gazların ısınma ısıları hakkında bilgi.

XIII — Isı ve iş:

1 — Tabiat aki ısı kaynakları, yanma ısısı (kısaca tekrar).

2 — İş ısıya çevirme.

3 — Isının mekanik eş değeri, Joule deneyi.

XIV — Erime ve katılaşma:

1 — Erime ve katılaşma, erime ve katılaşma kanunları, erime noktası, erime ısısı ve tayini.

2 — Erime ve katılaşmadan doğan hacim değişmesi.

3 — Basıncın erime noktası üzerine etkisi. Aşırı erime.

XV — Buharlaşma:

1 — Boşluk'a buharlaşma, doyuran buhar, kuru buhar.

2 — Açık ve kapalı havada buharlaşma.

3 — Kaynama ve kanunları, kaynama noktasının basınçla değişimi (kısaca tekrar).

4 — Buharlaşma ısısı ve tayini.

5 — Buharlaşma ile soğuma, buz makineleri.

6 — Katıların doğrudan doğruya buharlaşması (süblimleşme).

7 — Sıvılaşma.

8 — Gazların sıvılaştırma, Linde aykırı.

9 — Buhar makinesi, buhar türbünü, pıllamalı motorlar, verim.

XVI — Isının yayılması (kısaca tekrar):

1 — İletkenlikle yayılma.

2 — Konveksiyonla yayılma.

3 — Işıma ile yayılma.

XVII — Hava bilgisi (Meteoroloji):

1 — Havanın sıcaklığı ve değişimleri, Ortalama sıcaklıklar, izoterm eğrileri (kısaca tekrar).

2 — Havanın basıncı, basınç değişiklikleri ve izobar eğrileri, alçak ve yüksek basınç merkezleri (kısaca tekrar).

3 — Rüzgârlar hakkında bilgi.

4 — Havanın nem, mutlak nem, doymuş nem, bağıl nem, nem ölçme ve higrometreler.

5 — Hava tahmini, yağışlar, bulut teşekkülü, bulutların çeşitleri.

FİZİK

II. SINIF:

I Işığın bilgisi:

1 — Işık ve konusu, tarifler, ışık kaynağı ve çeşitleri (Kısaca tekrar).

2 — Işığın yayılma hızı.

3 — Işığın doğru yolla yayılması, gölgeler, karanlık kutuda görüntü teşekkülü (kısaca tekrar).

4 — Bir kaynağın ışık şiddeti, ışık akısı, aydınlanma ve birimleri.

5 — Işık şiddetini ölçme, fotometreler.

II — Işığın yansıması:

1 — Işığın yansıması ve yansıma kanunları (kısaca tekrar).

2 — Düzlem aynada görüntü teşekkülü, zâhiri görüntü (kısaca tekrar).

3 — Bir doğrunun görüntüsü, bir cismin görüntüsü. (Hatırlatma).

4 — Ayna döndüğü zaman yansımış ışının durumu.

5 — Kesişen ve paralel aynalarda görüntü serisi, aynanın görüş alanı.

III — Küresel aynalar:

1 — Küresel aynaların yapısı (kısaca tekrar).

2 — Çukur (konkav) bir aynanın merkezi, odak noktası, odak düzlemi, özel doğrultuda gelen ışınlar (kısaca tekrar).

3 — Çukur bir aynanın eksenî üzerinde bulunan bir noktanın görüntüsü.

4 — Çukur bir aynada bir cismin görüntüsünün çizimi, (kısaca tekrar).

5 — Görüntü eşeli.

6 — Tümsek (konveks) aynanın merkezi, odak noktası, odak düzlemi, özel doğrultuda gelen ışınlar.

7 — Tümsek aynanın eksenî üzerinde bir noktanın görüntüsü.

8 — Tümsek bir aynada bir cismin görüntüsünün çizimi (kısaca tekrar).

9 — Ayna formülleri, formüllerin kullanılması.

IV — Işığın kırılması:

1 — Işığın kırılması (kısaca tekrar).

2 — Kırılma kanunları, kırılma indisi ve mahiyeti.

3 — Kırılan ışını çizme, kırılmaya dair misaller.

4 — Tam yansıma ve sınır açısı.

5 — Paralel yüzölçü levhada kırılma.

6 — Prisma.

7 — Prismada ışınların gidişi; çizim, prisma formülleri.

8 — Işığın sapması minimum sapma, prismada görüntü.

9 — İnce prismalarda sapma.

10 — Işığın renklere ayrılması, spektroskop ve tayf neveleri.

V — Mercekler:

1 — Mercekler, yapıları, tipleri, optik eksen, (kısaca tekrar).

2 — İnce kenarlı merceğin odak noktası, odak uzaklığı, odak düzlemi.

3 — Optik merkezi ve özelliği.

4 — Özel doğrultuda ışınlar (kısaca tekrar).

5 — Çizimle görüntüyü bulma, zâhiri ve hakikî görüntü (kısaca tekrar).

6 — Zâhiri cisim ve görüntüsü.

7 — Kalın ve ince kenarlı mercekler, ait özelliklerin belirtilmesi, görüntü çizimi.

8 — Mercek formülleri ve kullanılmaları.

9 — Diyoptri mercek sistemi.

10 — Mercek kusurları ve giderilmesi.

VI — Işık âletleri:

1 — Projeksiyon, epidiaskop ve sinema makinesi.

2 — Fotoğraf makinesi, fotoğraf camı ve filmi, fotoğrafçılığa ait kısa bilgi (kısaca tekrar).

3 — Göz ve kusurları, bunların giderilmesi, iki gözle görme.

4 — Görünüm açısı, büyüteç, büyütmesi.

5 — Mikroskop: yapısı, görüntü teşekkülü, büyütme.

6 — Gök ve yer dürbünü, Galile dürbünü, büyütme.

7 — Prismalı dürbün.

8 — Aynalı teleskop.

VII — Magnetizma:

1 — Miknatısların tabiatı, kutupları, (kısaca tekrar).

2 — Coulomb (Kulon) kanunu ve doğrulanması.

3 — Kutup birimi.

4 — Magnetik alan, alan birimi, alanın kuvvet çizgileri.

5 — Miknatıs akısı, akı birimi.

6 — Geçirgenlik, magnetik alan içinde paramagnetik, diyamagnetik, ferromagnetik olan cisimlerin durumu.

7 — Yerin magnetik alanı, pusula (kısaca tekrar).

VIII — Elektrostatik:

1 — Sürtme, dokunma ve tesirle elektriklenme (kısaca tekrar).

2 — İki cins elektrik, (kısaca tekrar).

3 — Elektiriğin mahiyeti, maddenin yapısına kısa bir bakış.

4 — İletken ve yalıtkan (kısaca tekrar).

5 — Elektrometre.

6 — Coulomb (Kulon) kanunu ve doğrulanması.

7 — Yük birimi.

8 — Elektrik alanı, kuvvet çizgileri.

9 — Elektrik potansiyeli ve potansiyel farkı, potansiyel birimi.

10 — Bir iletkenin sığası, küre hali, sığa birimleri.

11 — Sığanın değişebilmesi.

12 — Kondansatörler, düzlem kondansatör, Laid şisesi.

13 — Elektrik enerjisi.

14 — Tesir makinesi (Wimshurst veya Van de Graaf).

IX — Elektrik akımı:

1 — Elektrik akımı (kısaca tekrar).

2 — Akımın etkileri: a) Isı etkisi, b) Kimya etkisi, c) Magnetik etkisi (kısaca tekrar).

3 — Akımın şiddet birimi, (ampermetreden bahsedilecek, fakat yapısı sonra görülecek), (kısaca tekrar).

4 — Akımın mahiyeti, yönü, elektronların hareketi.

5 — Ohm kanunu ve denel gerçekleştirme.

6 — Bir iletkenin direnci, direnç birimi, direnç ifadesi, direnç ölçülmesi, reostalar ve direnç kutuları.

7 — Akımın kolları ayrılması, dirençlerin bağlanması.

8 — Çeşitli devreler hakkında Ohm kanunu, zıt elektromotor kuvveti.

9 — Üreteçlerin bağlanması.

10 — Wheatstone (Vitsston) köprüsü ile direnç ölçülmesi.

11 — Elektromotor kuvvet ölçülmesi (karşı koyma metodu).

X — Akımın ısı etkisi:

1 — Üzerinden akım geçen iletkenlerin ısınması sebebi, termik ölçü aleti, (kısaca tekrar).

2 — Akımın verdiği ısıyı ölçme, Joule (Jul) kanunu.

3 — Elektrik ile ısıtma (ütü, elektrik ocağı, elektrik sobası, v.b.) (kısaca tekrar).

4 — Elektrikle aydınlatma (lâmbalar, ışık yayı) (kısaca tekrar).

5 — Termoelektrik olayı.

XI — Akımın kimya etkisi:

Bu ünitenin bir kısmının kimyada işlendiği göz önünde tutulmalıdır.

1 — Temel olay, elektrolit olan ve olmayan cisimler, iyonlar (hatırlatma ve kimya ile bağlama).

2 — Suyun elektrolizi.

3 — Elektrolizde geçen kimya reaksiyonları.

4 — Elektrolitlere etki.

5 — Elektrolizle kaplama, tasfiye, cisimleri ayırma (hatırlatma ve tekrar).

6 — Faraday kanunu.

7 — Coulomb (Kulon) ve ampere'nin Milletlerarası tarifi.

8 — Kutuplanma, piller.

9 — Akümülatörler, doldurulması ve kullanılması.

XII — Elektrik akımının magnetik etkisi:

1 — Örstet deneyi, alanın yönünü veren kaideler.

2 — Doğru bir akımın magnetik alanı.

3 — Bir çember akımın magnetik alanı.

4 — Tangentler pusulası, döner miknatıslı ölçü âletleri.

5 — Bir akım makarasının magnetik alanı.

6 — Elektro miknatıs, demir ve çeliğin miknatıslanması, histerisiz.

7 — Elektro miknatısların kullanılması, zil, telgraf (kısaca tekrar).

8 — Elektromagnetik kuvvet, kuvvetin yönü ve değerinin genel olarak tayini.

9 — En büyük akı kanunu.

10 — Döner çerçeveli ölçü âletleri, şöntlemek, galvanometrenin amperme'tre ve voltmetre olarak kullanılması.

11 — Wattmetre.

12 — Elektrik motorları.

- d) Kullanılışı.
2 — Hidrojen sülfür:
a) Bulunuşu,
b) Elde edilmesi,
c) Fiziksel ve kimyasal özellikleri,
ç) Kullanılışı.
3 — Kükürt Trioksit:
a) Elde edilmesi,
b) Özellikleri,
4 — Sülfirik asit:
a) Elde edilmesi,
b) Karabük Sülfirik Asit Fabrikası, «okuma parçası»,
c) Sülfirik asidin fiziksel ve kimyasal özellikleri,
ç) Kullanılışı,
d) Önemli sülfatlar,
5 — Suni gübreler hakkında kısa bilgi «azotlu ve fosfatlı gübreler»:
6 — Karbon:
a) Önemi,
b) Bulunuşu,
c) Allotropik şekilleri,
ç) Kristal karbon: 1 — Elmas, 2 — Grafit,
d) Amorf Karbon: 1 — Kok, 2 Odun kömürü, 3 — Kemik kömürü, 4 — Aktif kömürü, 5 — İs.
7 — Karbonun oksitleri:
I — Karbon dioksit: a) Bulunuşu,
b) Havadaki karbon dioksitin kaynağı,
c) Elde edilmesi, ç) Fiziksel ve kimyasal özellikleri, d) Daimi devri, e) Kullanılması, f) Karbon dioksitle yangın söndürme, g) Karbonik asit ve önemli karbonatlar,
II — Karbon monoksit: a) Elde edilmesi, b) Fiziksel ve kimyasal özellikleri, c) Fizyolojik özellikleri, ç) Karbon monoksitle karbon dioksitin mukayesesi,
8 — Karbürler:
a) Kalsiyum karbür: 1 — Elde edilmesi,
2 — Özellikleri, 3 — Kalsiyum siyanamid,
b) Silisyum karbür,
c) Karbon sülfür,
9 — Silisyum dioksit:
a) Silisyum dioksit ve özellikleri,
b) Silisik asit ve silikatlar,
c) Cam: 1 — Özellikleri, 2 — Nevileri,
3 — Elde edilmesi.
10 — Metaller:
a) Metallerle ametallerin mukayesesi,
b) Metallerin birbirine göre aktiflik sırası,
11 — Alaşımlar hakkında kısa bilgi ve önemli alaşımlar.

ALKALİ METALLER GRUBU

- 12 — Sodyum:
a) Özellikleri,
b) Elde edilmesi.
13 — Sodyum hidroksit «yakıcı sut»:
a) Elde edilmesi, İzmit Klor Alkali Fabrikası «okuma parçası»,
b) Özellikleri,
c) Kullanılışı.
14 — Sodyum Karbonat «Soda»:
a) Özellikleri,
b) elde edilmesi,
c) Kullanılışı.
15 — Önemli sodyum bileşikleri:
a) Sodyum klorür, memleketimizin tuzları ve tuz istihsalı,
b) Sodyum nitrat,
c) Sodyum bikarbonat.
16 — Potasyum ve bileşikleri hakkında kısa bilgi:

TOPRAK ALKALİ METALLERİ

- 17 — Kalsiyum:
a) Bulunuşu,
b) Fiziksel ve kimyasal özellikleri,
c) Kalsiyumun biyolojik önemi «kısaca»,
18 — Kalsiyum bileşikleri:
a) Kalsiyum oksit «kireç yakma»,
b) Kalsiyum hidroksit «kireç söndürme»,
c) Kireç suyu,
ç) Kireç südü ve kireç harcı,
d) Kalsiyum karbonat 1 — Kireçtaşı, 2 — Mermer, 3 Tebeşir,
e) Kalsiyum klorür,
f) Diğer kalsiyum tuzları 1 — Ca. fosfat, 2 — Ca. fluorür, 3 — Ca. hipoklorit,
19 — Suların sertliği ve bu sertliğin giderilmesi «okuma parçası»,
20 — Alçıtaşı ve alçı:
21 — Magnezyum:
a) Bulunuşu,
b) Fiziksel ve kimyasal özellikleri,
c) Magnezyumun alaşımları.

TOPRAK METALLERİ

- 22 — Alüminyum ve bileşikleri:
a) Alüminyumun bulunuşu,
b) Elde edilmesi,
c) Fiziksel ve kimyasal özellikleri,
ç) Kullanılışı,
d) Alaşımları,
e) Termi,
f) Alüminyum oksit
g) Alüminyum hidroksit ve alüminat.
23 — Toprak eşya «okuma parçası»:
a) Kil,
b) Porse'en ve fayans,
c) Tuğla, kiremit, çanak, çömlek,
ç) Memleketimizdeki toprak eşya endüstrisi.
24 — Çimento:
a) Çimentonun yapılışı,
b) Çimentonun ne'vileri,
c) Çimento harç ve beton,
ç) Memleketimizdeki çimento endüstrisi, «okuma parçası»,
25 — Demir:
a) Bulunuşu ve filizleri, Divriği Demir Filizi,
b) Elde edilmesi ve yüksek fırın,
c) Sümerbank Demir ve Çelik Endüstrisi, «okuma parçası»,
ç) Pik demiri: 1—Gri pik, 2—Beyaz pik,
d) Çelik, elde edilmesi: 1 — Siemens-Martin çeliği, 2 — Bessemer çeliği, 3 — Thomas çeliği, 4 — Elektro çeliği,
e) Alaşımli çelikler: 1 — Manganez çeliği, 2 — Krom çeliği, 3 — Molibden çeliği, 4 — Vanadyum çeliği, 5 — Silisyum çeliği,
f) Demir ve çeliğin hayatta ve endüstrideki önemi, «okuma parçası»,
26 — Demir bileşikleri:
a) Demirin oksitleri,
b) Demir sülfat,
c) Demir klorür,
ç) Demir bileşiklerinde yükseltgeme «oksitleme» ve indirgeme.
27 — Bakır ve bileşikleri:
a) Bulunuşu,
b) Elde edilmesi, Etibank'ın Bakır İşletmeleri «okuma parçası»,
c) Bakırın özellikleri,
ç) Alaşımları: 1 — Bronzlar, 2 Pirinçler,
d) Bakırın kullanılışı,
e) Bakırın bileşikleri: 1 — Bakırın oksit ve hidroksitleri, 2 — Bakır sülfat.
28 — Çinko ve bileşikleri:
a) Çinkonun bulunuşu ve elde edilmesi,

- b) Fiziksel ve kimyasal özellikleri ve alaşımları,
c) Çinko oksit ve çinko hidroksit,
ç) Çinkonun kullanılışı,
29 — Kurşun ve bileşikleri:
a) Bulunuşu ve elde edilmesi,
b) Fiziksel ve kimyasal özellikleri,
c) Kullanılışı,
ç) Oksitleri,
d) Bileşikleri: 1 — Kurşun sülfat, 2 — Kurşun nitrat, 3 — Kurşun asetat, 4 — Bazik kurşun karbonat «üstübeç», 5 — Kurşun sülfür.
30 — Diğer metaller:

Arsenik antimon, bizmut, nikel, kobalt, mangan, krom, kalay, cıva, gümüş «fotoğrafın esas», altın ve platin metallerinin özellikleri ve kullanılışları.

31 — Elementlerin devri sistemi ve radyoaktivite hakkında kısa bilgi.

K İ M Y A

III. SINIF:

(Edebiyat Kolu)

Organik Kimya:

- 1 — Organik kimya hakkında genel bilgi,
2 — Organik ve organize cisimler.

HİDROKARBONLAR

Hidrokarbonlar ve bunların sınıflandırılması:

- a) Parafinden: Metan, kloroform, İyodoform, Karbon tetra klorür,
b) Olefinden: Etilen, brometilen,
c) Asetilen,
4 — Kauçuk:
a) Doğal kauçuk,
b) Sentetik kauçuk,
c) Kauçuğun vulkanize edilmesi ve kauçuğun önemi,
5 — Yakacaklar ve akaryakıtlar:
a) Yakacağın ve akaryakıtın tarifi,
b) Katı yakacaklar: 1 — Tabii olanlar: Odun, trup, linyit, taş kömürü, antrasit, 2 — Suni olanlar: Odun kömürü, sömük, kok, biriket, Zonguldak ve Karabük Kok Fabrikaları «okuma parçası»,
c) Sıvı yakacaklar: 1 — Tabii olanlar: Petrol ve ürünleri, 2 — Suni olanlar: Krakink ürünleri, hidrojenleme ürünleri, kataliz ürünleri,
ç) Gaz yakacaklar: 1 — Tabii olanlar: Gazyağı, 2 — Suni olanlar: Havagazı, jeneratör gazı, sugazı, karışık gaz, Zonguldak sömük ve Karabük kok fabrikaları «okuma parçası».

6 — Alev:

- a) Alevin mahiyeti,
b) Alevin rengi,
c) Bunsen beki ve alevinin kısımları,
ç) Mum alevinin kısımları.
7 — Alkoller:
a) Metilalkol,
b) Etilalkol ve alkolik mayalanma, ispiro elde edilmesi, Tekel Genel Müdürlüğü İspiro Endüstrisi, karpit ve sülfat ispirosu, «okuma parçası»,
c) Alkolli içkiler ve Tekel Genel Müdürlüğünün şarap, bira, likör ve rakı fabrikaları «okuma parçası»,
ç) İzomeri,
d) Çok değerli alkoller: 1 — Glisöl, 2 — Gliserin.

8 — Eterler:
a) Eterlerin elde edilmesi,
b) Adi eter: Özellikleri ve kullanılışı.

9 — Aldehit ve ketonlar:

- a) Formaldehit,

- b) Asetaldehit,
c) Aseton.

ORGANİK ASİTLER

10 — Bir değerli organik asitler «yağ asitleri»:

- a) Formik asit,
b) Asetik asit,
c) Butirik asit, palmitik asit, stearik asit,

11 — Esterler:

- a) Esterler hakkında genel bilgi,
b) Organik asitlerin esterleri: Etil asetat, izoamilasetat, ananas esteri ve bal mumu,
c) Nitrikasidin esterleri: Gliserin tiri nitrat, «nitrogliserin», dinamit,

12 — Yağlar:

- a) Bitkisel ve hayvansal yağlar,
b) Yağların bileşimi,
c) Özellikleri ve besin değerleri,
ç) Margarin ve hidrojenlenmiş yağ,
d) Mumlar,

13 — Sabun ve sabun endüstrisi «okuma parçası»,

14 — Kuruyan yağlar, yağlı boyalar ve vernikler.

KARBONHİDROTLAR

15 — Karbonhidrotlar hakkında genel bilgi,

16 — Monosakkaritler:

- a) Glikoz (üzüm şekeri, dekstroz),
b) Levüloz (meyva şekeri, früktoz).

17 — Disakkaritler:

- a) Sakkaroz (kamuş şekeri),
b) Kamuş şekerinin şeker kamışından ve şeker pancarından elde edilmesi ve şeker fabrikalarımız «okuma parçası»,

- c) Laktoz (süt şekeri),
ç) Maltoz (malt şekeri),
d) Sellobiyoz (sellüloz şekeri),

18 — Polisakkaritler:

- a) Nişasta: 1 — Özellikleri, 2 — Elde edilmesi, 3 — Özümlenme ve faydaları, 4 — Nişasta destrini, 5 — Glikojen, 6 — Nişastanın besin değeri,

b) Sellüloz: 1 — Bulunuşu, 2 — Elde edilmesi,

c) Kâğıt ve kâğıt endüstrisi, Sümerbank'ın İzmit Sellüloz ve Kâğıt Fabrikaları, «okuma parçası»,

ç) Sellülözdən elde edilen yapma maddeler «okuma parçası», 1 — Sellüloz tirinitrat, 2 — Sellüloit, 3 — Nitrolâk, 4 — Sellofan, 5 — Merserize pamuk, 6 — Vulkan fiber, 7 — Yapma deri, 8 — Sellon,

d) Suni ipek: 1 — Sellüloz nitrat ipeği, 2 — Sellüloz asetat ipeği, 3 — Bakır ipeği, 4 — Viskoz ipeği ve Sümerbank'ın Gemlik Suni ipek ve Sellüloz Yünü Fabrikası,

e) Naylon ve diğer yapma iplikler,
f) Sümerbank'ın iplik ve dokuma fabrikaları, «okuma parçası».

AROMATİK HİDROKARBONLAR

19 — Maden kömürü katranının damıtılması,

20 — Benzen «benzol»:

- a) Elde edilmesi,
b) Özellikleri ve kullanılışı,
c) Benzen bileşikler,

ç) Diğer aromatik hidrokarbonlar: 1 — Toluen, 2 — Ksilen, 3 — Naftalin, 4 — Antren.

21 — Aromatik nitro ve amino bileşikler:

- a) Nitro benzen tirinitrotoluen,
b) Nitrolama,

27 — Fenoller:

a) Bir değerli fenoller: 1 — Fenik asit,

2 — Krezoller, 3 — Pikrit asit,
b) İki ve üç değerli fenoller hakkında kısa bilgi,

23 — Plâstikler «okuma parçası»:

- a) Fenol reçinesi «Bakelit»,
b) Kazein reçinesi «Galalit»,
c) Üre reçinesi,
ç) Vinil bileşikler,

K İ M Y A

III. SINIF

(Fen Kolu)

Organik Kimya:

1 — Organik kimya hakkında genel bilgi.

2 — Organik ve organize cisimler.

HİDROKARBONLAR

Hidrokarbonlar ve bunların sınıflandırılması:

a) Parafinden: Metan, kloroform, iyodoform, Karbon tetra klorür,

b) Olefinden: Etilen, brometilen,

c) Asetilen,

4 — Kauçuk:

a) Doğal kauçuk,

b) Sentetik kauçuk,

c) Kauçuğun vulkanize edilmesi ve kauçuğun önemi,

5 — Yakacaklar ve akaryakıtlar:

a) Yakacağın ve akaryakıtın tarifi,

b) katı yakacaklar: 1 — Tabii olanlar: Odun, trup, linyit, taş kömürü, antrasit, 2 — suni olanlar: Odun kömürü, sömük, kok, biriket, Zonguldak ve Karabük Kok Fabrikaları «okuma parçası»,

c) Sıvı yakacaklar: 1 — Tabii olanlar: Petrol ve ürünleri, 2 — Suni olanlar: Krikink ürünleri, hidrojenleme ürünleri, kataliz ürünleri,

ç) Gaz yakacaklar: 1 — Tabii olanlar: Gaz yağı, 2 — Suni olanlar: Havagazı, jeneratör gazı, sugazı, karışık gaz Zonguldak Sömük ve Karabük Kok Fabrikaları, «okuma parçası»,

6 — Alev:

a) Alevin mahiyeti,

b) Alevin rengi,

c) Bunsen beki ve alevinin kısımları,

ç) Mum alevinin kısımları,

7 — Alkoller:

a) Metilalkol,

b) Etilalkol ve alkolik mayalanma, ispirto elde edilmesi, Tekel Genel Müdürlüğü İspirto Endüstrisi, karpit ve sülfid ispirtosu, «okuma parçası»,

c) Alkollü içkiler ve Tekel Genel Müdürlüğünün şarap, bira, likör ve rakı fabrikaları, «okuma parçası»,

ç) İzomeri,

d) Çok değerli alkoller: 1 — Glikol, 2 — Gliserin,

8 — Eterler:

a) Eterlerin elde edilmesi,

b) Adi eter: Özellikleri ve kullanılışı,

9 — Aldehit ve ketonlar:

a) Formaldehit,

b) Asetaldehit,

c) Aseton.

ORGANİK ASİTLER

10 — Bir değerli organik asitler (yağ asitleri):

a) Formik asit,

b) Asetik asit,

c) Butirik asit, palmitik asit, stearik asit.

11 — İki değerli organik asitler: Okzalik asit.

12 — Bir ve çok değerli oksit asitler:

a) Karbonik asit,

b) Üre,

c) Süt asidi,

ç) Optik aktiflik ve izomeri,

d) Malik asit,

e) Tartarik asit,

f) Sitrik asit,

13 — Esterler:

a) Esterler hakkında genel bilgi,

b) Organik asitlerin esterleri: Etil asetat, izoamilasetat, ananas esteri ve bal mumu,

c) Nitrik asidin esterleri: Gliserin tirinitrat, (Nitrogliserin), dinamit,

14 — Yağlar:

a) Bitkisel ve hayvansal yağlar,

b) Yağların bileşimi,

c) Özellikleri ve besin değerleri,

ç) Margarin ve hidrojenlenmiş yağ,

d) Mumlar.

15 — Sabun ve sabun endüstrisi «okuma parçası»,

16 — Kuruyan yağlar, yağlı boyalar ve vernikler;

KARBONHİDRATLAR

17 — Karbonhidratlar hakkında genel bilgi,

18 — Monosakkaritler:

a) Glikoz (üzüm şekeri, dekstroz),

b) Levüloz (meyva şekeri, früktoz);

19 — Disakkaritler:

a) Sakkaroz (kamuş şekeri),

b) Kamuş şekerinin şeker kamışından ve şeker pancarından elde edilmesi ve şeker fabrikalarımız «okuma parçası»,

c) Laktoz süt şekeri,

ç) Maltoz malt şekeri,

d) Sellobiyoz Sellüloz şekeri,

20 — Polisakkaritler,

a) Nişasta: 1 — Özellikleri, 2 — Elde edilmesi, 3 — Özümlenme ve faydaları, 4 — Nişasta destrini, 5 — Glikojen, 6 — Nişastanın besin değeri,

b) Sellüloz: 1 — Bulunuşu, 2 — Elde edilmesi,

c) Kâğıt ve kâğıt endüstrisi, Sümerbank'ın İzmit Sellüloz ve Kâğıt Fabrikaları, «okuma parçası»,

ç) Sellülözdən elde edilen yapma maddeler «okuma parçası»: 1 — Sellüloz tirinitrat, 2 — Sellüloit, 3 — Nitrolâk, 4 — Sellofan, 5 — Merserize pamuk, 6 — Vulkan fiber, 7 — Yapma deri, 8 — Sillon,

d) Suni ipek: 1 — Sellüloz nitrat ipeği, 2 — Sellüloz asetat ipeği, 3 — Bakır ipeği, 4 — Viskoz ipeği ve Sümerbank'ın Gemlik Suni ipek ve Sellüloz Yünü Fabrikası,

e) Naylon ve diğer yapma iplikler,

f) Sümerbank'ın iplik ve dokuma fabrikaları «okuma parçası»,

21 — Amimler:

22 — Amino asitler,

23 — Proteinler,

AROMATİK HİDROKARBONLAR

24 — Maden kömürü katranının damıtılması;

25 — Benzin, benzol;

a) Elde edilmesi,

b) Özellikleri ve kullanılışı,

c) Benzen bileşikler,

ç) Diğer aromatik hidrokarbonlar: 1 — Toluen, 2 — Ksilen, 3 — Naftalin, 4 — Antren.

26 — Aromatik nitro ve amino bileşikler:

a) Nitro benzen, tirinitrotoluen,

b) Nitrolama,

27 — Fenoller:

- a) Bir değerli fenoller: 1 — Fenik asit,
2 — Krezoller, 3 — Pikrik asit,
b) İki ve üç değerli fenoller hakkında kısa bilgi.

28 — Aromatik alkol, aldehytler ve asitler:

- a) Benzil, alkol,
b) Benzil aldehyt,
c) Benzoik asit,
ç) Ftalik asit,
d) Salisilik asit,
e) Gallik asit,
f) Tanen tannin ve sepi maddesi olarak kullanılması.

29 — Plâstikler «okuma parçası»:

- a) Fenol reçinesi «Bakelit»,
b) Kazein reçinesi «Galalit»,
c) Üre reçinesi,
ç) Vinil bileşikler.

YABANCI DİL

I. SINIF

İngilizce: Vekâletçe kabul edilen İngilizce ders kitapları serilerinden birinin ikinci kitabı tekrarlandıktan sonra üçüncü kitapta öğretime devam olunacaktır.

Fransızca: Vekâletçe kabul edilen Fransızca ders kitapları serilerinden birinin ikinci kitabı tekrarlandıktan sonra üçüncü kitapta öğretime devam olunacaktır.

Almanca: Vekâletçe bastırılan Almanca ders kitaplarından ikincisi tekrarlandıktan sonra üçüncü kitapta öğretime devam olunacaktır.

Resim, Müzik ve Sanat Tarihi yerine ikinci bir yabancı dili alacak öğrenciler Vekâletçe kabul edilen serilerden birinin birinci kitabını kullanacaklardır.

YABANCI DİL

II. SINIF

İngilizce: Vekâletçe kabul edilen İngilizce Ders Kitapları serilerinden daha önceki sınıfta seçilmiş olan birinin üçüncü kitabı tamamlandıktan sonra Vekâletçe bastırılmış olan İngilizce Ders Kitabı IV e başlanacaktır.

Fransızca: Vekâletçe kabul edilen Fransızca Ders Kitapları serilerinden daha önceki sınıfta seçilmiş olan birinin üçüncü kitabı tamamlandıktan sonra Vekâletçe bastırılmış olan Fransızca Ders Kitabı IV e başlanacaktır.

Almanca: Vekâletçe bastırılan Almanca Ders Kitaplarından üçüncüsü tamamlandıktan sonra dördüncüye geçilecektir.

Resim, müzik ve sanat tarihi yerine ikinci bir yabancı dili alacak öğrenciler, Vekâletçe kabul edilen serilerden birinin birinci kitabını tamamladıktan sonra ikinci kitaba geçeceklerdir.

YABANCI DİL

III. SINIF

İngilizce: Vekâletçe bastırılmış olan İngilizce Ders Kitabı IV e devam edilecektir.

Fransızca: Vekâletçe bastırılmış olan Fransızca ders kitaplarının dördüncüsü tamamlandıktan sonra beşinci kitaba geçilecektir.

Almanca: Vekâletçe bastırılmış olan Almanca ders kitaplarından dördüncüsü tamamlandıktan sonra beşinci kitaba geçilecektir.

Resim, müzik ve sanat tarihi yerine ikinci bir yabancı dili alacak öğrenciler, Vekâletçe kabul edilen serilerden birinin

ikinci kitabını tamamladıkları takdirde üçüncü kitaba başlayacaklardır.

N O T: Bütün sınıflarda öğretmenler öğrencilerin genel seviyesine göre bahis konusu kitapların bir üst sınıfta okunanlarını da seçmekte serbesttirler. Ayrıca bütün öğretim sırasında, öğrenci seviyesine uygun yardımcı kitaplardan da faydalanılacaktır. Öğretmenlerin okuttukları yabancı dilde bu nevi yardımcı kitapları arayıp bulmaları ve bunları okuma hususunda öğrencilere rehberlik etmeleri gerekir.

BEDEN EĞİTİMİ

I. SINIF

I. SERBEST HAREKETLER:

1 — Düzen alıştırmaları: Dizilme, sıralanma ve hizalar, yerinde ve yürürken dönüşler, yürürken şekil değiştirmeler, takım cephesiyle yürüyüşler, dağınık halden düzenli sıralanmalar ve yayılmalar;

2 — Yürüyüş ve koşu şekilleri: Ayakta, hamlede, çömelik, dizüstü ve çeşitli dört ayak duruşlarında adım ve tempo değişiklikleriyle yürüyüş, koşu ve sıçrama tertipleri, (Ritm ve takı sağlayan çeşitli araç ve melodilerle, bilhassa kızlar için);

3 — Hareketlere temel olan duruşlarda ve güçleştirilmiş tâli şekillerinde (adım, dizüstü duruş, bükülü oturuş, yüzüstü yatış...) Kol, bacak, gövde ve baş hareketleri...

Kol ve bacak hareketleri:

a) Omuz ve kalça çemberiyle kol ve bacak eklemlerini yumuşatıcı ve işletici, kuvveti biranda kullanma yeteneğini sağlayıcı (sallanma, savurma, fırlatma, itme, çekme, çevirme ve döndürme gibi) kol ve bacak hareketleri;

b) Omuz ve kalça çemberini ve bacakları saran kas gruplarını geliştirici, kuvvetlendirici (kaldırma, açma, uzatma, bükme, germe ve dayanma gibi) kol ve bacak hareketleri;

Gövde hareketleri:

a) Omurga ve göğüs kafesi eklemlerini işletici ve açıcı, gövdeyi saran boyun, sırt, göğüs, karın ve yan kas gruplarını geliştirici değerlerde öne, geriye, yanlara bükme, döndürme ve çevirmelerle esnetme, gerilme ve boşalmalar;

b) Omurganın tabii kıvrımlarını, gövde kaslarının statik çalışmalarıyla normal halde tutan düzeltici değerlerdeki duruşlar (ters ve yüz bank, cephe, öne ve yana hamle, plânör duruşları, değişik kol tutuşlarıyla gövde uzatmaları, bacaklar açık ve kapalı dik duruşlar gibi);

Baş hareketleri:

Boyun eklemlerini işletici değerlerde çevirme, bükme ve döndürmeler, ense kaslarını geliştirici dirençli baş hareketleri;

Eşli hareketler:

Bundan evvelki sınıfın programında belirtilen esaslara ve bu sınıftaki öğrencilerin seviyesine göre çeşitli hareketler, türlü taşıma şekilleri;

4 — Dengeler: Bundan evvelki sınıfta yapılanlarla beraber öne ve arkaya plânör, terazi, tek diz ve elde bank gibi çeşitli denge hareketleri.

II. ARAÇLA HAREKETLER:

1 — Atlama ipi ile: Temel veya tâli duruşlarda kol ve bacağı ipe tespit ederek ve yahut ipin sallanma hızından faydalanarak

yapılan çeşitli hareket tertipleri, ipi çeşitli yönler ve şekillerle çevirmek suretiyle değişik duruşlarda tek veya eşli bir veya iki ayakla yürüyüş, koşu ve sıçramalar;

2 — Lâstik topa (kızlar için): tek veya eşli, durarak veya çeşitli yürüyüş ve hareket şekilleri içinde topu değişik yönlere sallama, atıp tutma ve sürmeler;

3 — Cimnastik kasnağı (çemberi) ile (kızlar için): Değişik yönlerde kolda çevirmeler, atış ve tutuşlar, yerde çevirmeler, içinden geçmeler, değişik tutuşlarla gövde hareketleri;

4 — Cimnastik değnekleriyle (1 m. uzunluğunda, 13 cm. çapında): Değişik vaziyetlerde tutarak çeşitli gövde hareketleri, atış ve tutuşlar, denge hareketleri, çekme ve imeler, üzerinden atlamalar;

5 — Lobut ile (kızlar için 36 cm. uzunluğunda ve 300 gr. ağırlığında; erkekler için 40 cm. uzunluğunda ve 400 gr. ağırlığında): Çeşitli duruşlarda lobutu sabit tutmak veya çevirmek suretiyle ağırlık ve hızından faydalanarak basit kol, ve gövde hareketleri;

6 — Saplı topa (1 kg.): Çeşitli duruşlarda, çeşitli yönlerde çevirme ve savurma- larla ilgili hareketler, uzağa atışlar;

7 — Sağık topu ile (kızlar için 2 kg. erkekler için 3 kg.): Değişik duruşlarda top alıp vermeler; atış ve tutuşlar (tek veya eşli); topa gövde hareketleri, denge hareketleri.

III. ARAÇTA HAREKETLER:

1 — Yatay parmaklıkta: Eşli, eşsiz tırmanma, asılma, dayanma, sallanma ve esnetmeler, yaylanmalar, ihtiyaca uygun düzeltici değerlerde hareketler;

2 — Yatay ağaçta: Asılma, dayanma, sallanma ve esnetmeler, denge karakterli hareketler;

3 — İp merdivende; sabit eğik merdivende: tırmanma ve basit asılmalar;

4 — Dik halatta (4-5 m. ya, kızlar için 3-4 m. ye kadar): Tırmanmalar, sallanmalar, iki halat arasında yerden hız alarak dönmeler (takla), hız alarak engeller üzerinden aşmalar;

5 — Cimnastik çerçevesinde: Dik, yan ve çapraz geçmeler;

6 — Cimnastik sırasında (düz ve eğik): Üzerinden a lamalar, dayanmalar, vücut bölümlerini tesbit ederek çeşitli gövde hareketleri, elde veya baş üstünde bir şey taşıyarak veya engeller üzerinden aşarak denge yürümeleri;

7 — Denge kalasında (omuz yüksekliğinde): Değişik yürüyüşler (ileri, geri, yan, çömelik, dört ayak, hamle), elde ve baş üstünde bir şey taşıyarak veya kalas üzerine konan engellerden aşarak yürüyüşler;

8 — Koyunda (göğüs yüksekliğinde): Bacaklar açık ve çömelik atlama, ellere dayanarak üstüne çıkıp uçma, arka arkaya iki koyundan (aynı yükseklik) bacaklar açık atlama (yalnız erkekler);

9 — Kasada (kalça yüksekliğinde, uzunluğuna): Takla, bacaklar açık atlama (yalnız erkekler), türlü asmalar, (kalça yüksekliğinde yanlamasına), ellere dayanarak yüz ve sırt kasaya dönük yan atlama, çömelik atlama, türlü asmalar.

IV. YER (MİNDER) HAREKETLERİ:

Tek ve eşli takla terkipleri, az yardımlı elüstü (amut) duruşu denemeleri, el-baş üstü duruşu, tanklar, alçak canlı köprü, güvercin taklası, değişik köprüye düme çalışmaları, basit yunus atlama, dayanmalı perendeye bazırılık (yardımcı ile ve yalnız erkekler).

V. SPOR ALIŞTIRMALARI:**1 — Koşular:**

- a) 100 metre kadar sürat koşuları ve bayrak yarışları (kızlar için 80 m.);
- b) 5 dakikayı aşmayan süreli grup koşuları (kızlar için 4 dakika);
- c) Arada yürüyüş fasılaları verilen 7 dakika (kızlar için 5 dakika) süreli yürüyüş-koşu tertipleri;
- d) Yolu üzerinde engeller de bulunan kır koşuları.

2 — Atlamalar:

- a) Hız alarak yüksek atlama;
- b) Durarak ve hız alarak uzun atlama;
- c) Tabii engeller üzerinden uzun, yüksek ve derinliğine atlamalar.

3 — Atmalar:

- a) Fırlatma topu (80 gr. lık) ile hedefe ve uzağa atışlar (kızlar için);
- b) Sağlık topu (iki kilo, kızlar için bir kilo) ile atışlar;
- c) Sapl top (bir kilo) ile atışlar;
- d) 4-5 kilogramlık gülle veya taş atmaları (kızlar 3-4 kg.).

VI. OYUNLAR:

- 1 — Küçük eğitsel oyunlar: a) Koşu oyunları, b) Top oyunları ve stafetleri, c) mücadele oyunları;

2 — Spor oyunlarına hazırlayıcı küçük oyunlar: Yakan top, süvari topu, sepet topu, on top oyunu, yumruk topu gibi...

3 — Spor oyunları: (Gereğinde oyun kuralları ve alan ölçüleri, sınıf seviyesi ve cins farkları göz önünde tutularak ayarlanmak üzere) voleybol, basketbol, salon ve saha el topu;

4 — Çevre imkânlarına göre ritmik ve işletici karakterleriyle hareket değeri ve okula uygunluğu olan müzikli, müziksiz, halk oyunları ve mahalli oyunlar.

II. SINIF**I. SERBEST HAREKETLER**

1 — Düzen alıştırmaları: Bundan evvelki sınıfta yapılanların tekrarı ve daha müvekkkep şekilleri: (Daha düzgün ve daha kısa zamanda yapılması istenecektir);

2 — Yürüyüş ve koşu şekilleri: Adım ve tempo değişiklikleriyle yürüyüş, koşu ve sıçrama terkipleri (bilhassa kızlarda değişik ritm ve takt isteyen çeşitleri tercih edilir);

3 — Hareketlere temel olan duruşlarda ve güçleştirilmiş tâli şekillerinde yapılan vücut hareketleri (bundan evvelki sınıfın programında belirtilen esaslara göre daha doğru ve tesirli şekilleriyle çeşitli kol, baş, gövde ve bacak hareketleri ve eşli temrinler);

4 — Denegeler: Bundan evvelki sınıfın programında belirtilen esaslara göre yapılacak çeşitli hareketler ve bileşik şekilleri.

II. ARAÇLA HAREKETLER:

1 — Atlama ipi ile: Geçen yıl yapılanların tekrarı ve daha bileşik şekilleri (daha düzgün ve daha ritmik şekilleriyle, bilhassa kızlarda);

2 — Lâstik topla (kızlar için): Evvelce yapılanların tekrarı ve müzikle yapılan bileşik şekilleri;

3 — Cimnastik kasnağı (çenberi) ile (kızlar için): Evvelce yapılanlarla benzerleri ve müzik yardımıyla yapılan çeşitli bileşmeler;

4 — Cimnastik değneği ile: Evvelce yapılanlarla benzerlerinin tekrarı, daha düzgün ve daha bileşik şekilleri;

5 — Lobut ile: Bundan evvelki sınıfın

programında belirtilen esaslara göre, çeşitli duruşlarla lobutu sabit tutmak ve çevirmek suretiyle ağırlık ve hızından faydalanarak savurma, çevirme ve sallamalarla kol, bacak ve gövde hareketleri, müzik yardımıyla hareket kompozisyonları;

6 — Sapl topla: Evvelce yapılanların tekrarı ve daha düzgün şekilleri;

7 — Sağlık topu ile: Tek, eşli veya grup halinde alıp verme, atıp, tutma ve çeşitli gövde hareketleri, dengeler;

8 — Gülle ile (yalnız erkekler, 3-4 kg. lık): Tek veya eşli çeşitli duruşlarda alıp verme, atıp tutma, sallama nevinden hareketler.

III. ARAÇTA HAREKETLER

1 — Yatay parmaklıkta: Geçen yıl yapılanların daha düzgün ve güç şekilleriyle beraber sarkma ve atlamalar (Düşmeler, inmeler);

2 — Yatay ağaçta: Yüksekliği sınıf seviyesine göre ayarlanarak asılma, sallanma, dayanma, üzerinden asma, basit ve bileşik denge hareketleri;

3 — İp merdivende, sabit eğik merdivende: Kol ve bacak yardımı ile, yalnız kollarla (erkeklerle) tırmanma, asılma ve sallanmalar;

4 — Dik ve eğik halatta: Kol ve bacak yardımıyla veya yalnız kollarla (erkeklerle) tek ve çift halata tırmanmalar, sallanmalar, halattan halata geçmeler, çift halatta dönmeler (taklalar), hız alarak engel atlamalar, eğik halatta kol ve bacak yardımıyla basit asılma ve tırmanmalar (yalnız erkeklerle);

5 — Cimnastik çerçevesinde: Dik, yan ve çapraz geçmeler;

6 — Cimnastik sırasında (ters ve yüz düz ve eğik): Dayanmalar, ve dayanarak atlamalar, aşmalar, türlü duruşlarda çeşitli gövde hareketleri, basit ve bileşik türlü şekillerde denge yürümeleri, ağırlık taşımaları;

7 — Denge kalasında (baş yüksekliğinde): Çeşitli yürüyüşler, kalas üzerinde canlı ve cansız engellerden aşmalar;

8 — Koyunda: adımı üzerine basıp aşmalar, iki elle dayanarak üstüne çıkıp uçma, bacaklar açık ve çömelik atlama, ters atlama denemeleri (yalnız erkeklerle);

9 — Kasada (kalça yüksekliğinde, uzunluğuna): Bacaklar açık atlama, öne ve arkaya takla, üstüne çıkıp ucundan dayanmalı perende (yardımcı ile), binme oturduğundan ellere dayanarak bacaklarla hız alıp ayakları birleştirme ve yana atlama veya bu hızla kasa üstünde dönüşler; (yanlamasına) çömelik, bacaklar açık (yalnız erkeklerle) atlama ve türlü aşmalar, ellere dayanarak yüz veya sırt kasaya dönük yan atlamalar, üstünden yunus atlaması, yüksek kasadan herhangi bir şekilde asma.

IV. YER (MİNDER) HAREKETLERİ:

Bundan evvelki sınıflarda yapılan alıştırmalar ve onların daha düzgün ve doğru şekilleriyle beraber elüstü (amut) duruşu, yunus atlaması, dayanmalı perende, yardımcı perende alıştırmaları, eğlenceli, eşli ve grup halinde çalışmalar, (üçlü tank, tavada balık, kaz kızartması, yengeç yürüyüşü, uçan balık, canlı köprü, Roma arabası... gibi), çeşitli piramit denemeleri (bütün bu hareketlerde kız ve erkek özellikleri göz önünde tutulacak, kızlardan hepsi istenmiyecektir.)

V. SPOR ALIŞTIRMALARI**1 — Koşular:**

a) 100 metreyi aşmayan sürat yarışma-

ları ve çeşitli bayrak yarışları (kızlar için 80 m.);

b) 7 dakikayı aşmayan süreli grup koşuları (kızlar için 5 dakika);

c) Arada yürüyüş fasılaları verilen 10 dakika süreli yürüyüş ve koşu terkipleri (kızlar için 7 dakika);

d) Tabii engelleri bulunan yoi üzerinde kır koşuları;

2 — Atlamalar:

a) Hız alarak yüksek atlama (değişik stil denemeleri);

b) Durarak ve hız alarak uzun atlama (teknik ve stil);

c) Sırıktla atlamaya hazırlık çalışmaları (önce halat, sonra sırtık ile ve yalnız erkeklerle);

d) Tabii engeller üzerinden uzun, yüksek ve derinliğine atlama;

3 — Atmalar: Gülle, disk, cirit atma (serbest ve kaidelerine uymaya çalışılarak).

VI. OYUNLAR:

a) Küçük eğitsel oyunlar (koşu oyunları, stafet yarışları, top oyunları, mücadele oyunları);

b) Spor oyunlarına hazırlayıcı küçük oyunlar;

c) Spor oyunları (Voleybol, basketbol, salon ve saha el topu);

d) Ritmik ve işletici karakteriyle hareket değeri ve okula uygunluğu olan müzikli ve müziksiz halk oyunları ve mahalli oyunlar.

III. SINIF**I. SERBEST HAREKETLER:**

Düzen alıştırmaları, yürüyüş ve koşu şekilleri, hareketlere temel olan duruşlarda ve güçleştirilmiş tâli şekillerinde kol, bacak, gövde ve baş hareketleri, birbirine eklenen hareket serileri, güçleştirilmiş denge hareketleri.

II. ARAÇLA HAREKETLER:

Kızlar için: Atlama ipi, lâstik top, çember, lobut... Erkekler için: Gülle, sağlık topu, lobut, sapl top, cimnastik deyneği... gibi aletlerle yapılan çeşitli hareketler.

III. ARAÇTA HAREKETLER:

Yatay parmaklık, ip merdiven, sabit ve eğik merdiven, dik ve eğik halata tırmanma, sallanma, asılma, asma, esnetmeler; cimnastik çerçevesinde, her çeşit geçmeler; cimnastik sırasında atlamalar, dayanmalar, vücut bölümlerini tesbit ederek çeşitli hareketler, denge yürüyüşleri; denge kalası ve yatay ağaçta asılmalar, dönmeler, çeşitli usullerle çıkışlar, değişik yürüyüşler ve çeşitli denge hareketleri; Koyundan, kasadan ve beygirden çeşitli atlamalar, (Araçta çalışmalarda kız ve erkeklerin özellikleri göz önünde tutularak kızlarda araçlar daha alçak seviyede kullanılacak ve fazla kuvvet isteyenlerden sırfınazar edilerek daha ziyade ritm, yumuşaklık ve estetik istenecektir).

IV. YER (MİNDER) HAREKETLERİ:

Taklalar, serbest amuda kalkma, istinatlı perende, havada yardımcı perende (erkekler için), kipçer, pramitler (erkekler için), köprüler, eşli veya grup halinde eğlenceli hareketler;

V. SPOR ALIŞTIRMALARI:

1 — Koşular: a) Düz koşular, b) Bayrak yarışları, c) 8 dakikayı aşmayan grup halinde süreli koşular (kızlar için 6 dakika); d)

Tabii ve nizami engeller kullanarak engelli koşular.

2 — Atlamalar: a) Çeşitli stillerle hız alarak yüksek atlama, b) durarak ve hız alarak uzun atlama (durarak atlama sert zemin üzerinde yapılmıyacaktır.) c) Tabii engeller üzerinden yüksekliğine ve derinliğine atlama.

3 — Gülle, disk, cirit, saplı top, sağlık topu atma.

4 — Mevsim, çevre, saha ve malzeme ve diğer imkân ve şartlara göre fu'bol, güreş, boks, eskrim, bisiklet, yüzme, kürek çekme (kızların yapabilecekleri) sporları.

VI. OYUNLAR:

Bundan evvelki sınıfın programında belirtilen esaslara göre çalışmalara devam edilecek, evvelce gösterilmeyen oyunlar ilâve edilecek, küçük oyunların kaideleirinde değişiklikler yapılarak daha güçleştirilecek, spor oyunları hakiki kaidelerine göre oynatılacak, oyun gruplarını idare etme denemeleri yaptırılacaktır.

VII. İLK YARDIM (Teorik ve pratik):

Sporla veya umumiyetle kaza ve yaralanmalarda alınacak ilk yardım tedbirleri, vücudun muhtelif yerlerindeki yaraları sarma usulleri, hasta ve yaralı taşıma çeşitleri, can kurtarma usulleri.

VIII. SPORİF ÖÇÜT VE BİLGİLER:

Spor ahlâkı, iyi bir sporcuda aranan vasıflar, sporların teknik, taktik ve kaideleriy-le müsabaka tertiplerine ait basit bilgiler.

A S K E R L İ K

Askerlik dersinin genel maksadı:

Topyekûn harbin meydana getirdiği millî savunmanın, millet, devlet ve vatandaşlara tevcih ettiği vazifeleri öğretmek, millî savunma şuur ve kültürünün tesis ve inkişafını sağlamaktır.

Bu suretle yarının faal ve kültürlü vatandaş olacak öğrencilere istiklâl ve Cumhuriyetin korunmasına her düşünceden evvel yer verilmesini anlatmak, memleketin menfaatına zararlı hareket ve düşüncelere karşı korunmak için vatanseverlik duygularına gerekli istikameti vermektir.

Askerlik eğitimi, silâhlı kuvvetlerde mecburî askerlik hizmeti dolayısıyla yapılmakta olduğundan, topyekûn savunma ile olan ilgisinin gerektirdiği kadar genel bilgi vermek hedefini taşımaktadır.

A S K E R L İ K

I. SINIF

Birinci Bölüm:

Harp hakkında genel bilgi ve düşünceler:

Maksat: Harbin psikolojik, sosyal, tabii bir hâdise olduğunu, harpten kaçınmanın ekseriya mümkün olamayacağını, harpten kaçınmak için yegâne çarenin hazırlıklı ve kuvvetli olmak icabettiğini, bunun için de yapılacak işlerin ve vazifelerin neler olduğunu izah etmek, ilmi ve fennî gelişmeye paralel olarak umumî hayatın her bölümünün harple sıkı alakası bulunduğunu açıklamaktır.

1 — Harbin tarifi (çeşitli düşünceler ve görüşlere göre yapılan tarifler).

2 — Tarihin ilk çağlarından bugüne kadar harbin geçirmiş olduğu safhalar.

3 — Harplerin muhtelif sebepleri ve neticeleri (Geçmiş harplerden misallerle açıklama.)

4 — Topyekûn harp ve topyekûn savunma.

5 — Harbin çeşitleri.

6 — Soğuk harp, soğuk harbin hedefi.

7 — Soğuk harbin bölümleri (ayrı ayrı izah edilecek).

8 — Soğuk harbe karşı savunma çareleri.

İkinci Bölüm:

Millî savunma:

Maksat: Yalnız askerlerin harp ettiği devrenin geçmiş olduğunu, modern harplerin herkesi alâkadar ettiğini, herkesin her türlü yardımına ihtiyaç olduğunu izah etmektir. Bu suretle düşüncü birliği sağlanacak ve yapılacak yardım ve hizmetin teferruatı öğretilmektedir.

1 — Topyekûn harbin ana meseleleri.

2 — Millî savunmanın tarifi.

3 — Topyekûn savunma, genel tarifi, bölümlerin kısaca tarifleri (ikinci bölüm dört saatlik bir zaman tahsisine göredir).

Üçüncü Bölüm:

Yurdiçi (sivil) savunma: (15 saat.)

Maksat: Harp halinde harekât ve yurdiçi sahasındaki halkın karşılaşacağı zaruret ve tehlikelere karşı hareket şekillerini, alınacak tedbirleri ve korunma şekillerini öğretmektir.

1 — Yurdiçi (sivil) savunmayı doğuran âmiller.

2 — Yurdiçi savunmasının bölümleri.

3 — Havaya karşı savunma.

a) Aktif savunma.

b) Pasif savunma, (Bakteriyolojik, biyolojik, atoma karşı savunma dahil).

4 — Tahliye ve seyrekleştirme, prensipleri, tatbik şekilleri, mülteci, muhacir meseleleri. Cenevre Anlaşmasına göre düşmana terk.

5 — Silâhlı yurdiçi savunması.

6 — Gerilla savaşı.

7 — Bu konularla ilgili Türk Harp Tarihi'nden bir olayın anlatılması.

A S K E R L İ K

II. SINIF

Birinci Bölüm:

Harp Ekonomisi: (15 saat.)

Maksat: Muhtelif ekonomi sistemlerinin harp ihtiyaçlarını ve zaruretlerini karşılaması için alınması icabeden tedbirlerle yapılacak işlerin izah edilmesidir.

1 — Harp ekonomisinin tarifi.

2 — Ekonomi sistemleri (özet olarak).

3 — Bu sistemlerin harp ekonomisine çevrilme şekilleri.

4 — Türkiye'nin ekonomik durumu.

5 — Sanayi seferberliği.

6 — Tarım seferberliği.

İkinci Bölüm:

Maliye seferberliği, ticaret seferberliği.

Üçüncü Bölüm:

Ulaştırma seferberliği, muhtelif ulaşırma vasıtalarının harp için mukayesesi, fayda ve mahzurlarının etüdü.

Dördüncü Bölüm:

Bayındırlık seferberliği.

Beşinci Bölüm:

Moral seferberlik.

Altıncı Bölüm:

Sağlık seferberliği.

A S K E R L İ K

III. SINIF

Birinci Bölüm:

1 — Silâhlı harp.

2 — Harp doktrinleri.

3 — Jeopolitik ilmi ve Türkiye'nin jeopolitik durumu.

4 — Silâhlı harp kuvvetleri.

5 — Silâhlı kuvvetlerin lüzum ve önemi.

6 — Silâhlı kuvvetlerin meydana getirdiği ekonomik ve malî meselelerin etüdü.

İkinci Bölüm:

Silâhlı kuvvetlerimizi tanıyalım:

1 — Milli Müdafaa Vekâleti, kuruluş ve görevi.

2 — E. H. U. Rs. görevi ve kuruluşu.

3 — Başkomutanlık.

4 — Kara kuvvetleri.

5 — Hava kuvvetleri.

6 — Deniz kuvvetleri.

Üçüncü Bölüm:

1 — Askeri seferberlik sistemleri, seferberlik şekilleri, ilânı, ilânda yapılacak işler.

2 — Askerlik usulleri.

3 — Askeralma ve askerlik şubeleri, askerlik mükellefiyeti.

Dördüncü Bölüm:

1 — Silâhlar.

2 — Sınıflar.

Beşinci Bölüm:

1 — İnsan seferberliği.

2 — Topyekûn savunmada insan gücünün çeşitli savunma hizmetlerine dağıtım şekilleri, buna ait usuller.

RESİM VE SANAT TARİHİ

Resim dersleri programına:

a) Umumi kültür içinde sanat eğitimine gerekli yeri vermek,

b) Liseden çıkan öğrencilerin resimle ifade kabiliyetlerini arttırmak,

c) Sanatla ilgili mesleklerle girecek olan lise mezunlarının hazırlıklı olmalarına yardım etmek,

d) Öğrencilerin resmi, diğer derslerinde de değerli bir ifade vasıtası olarak kullanmalarını sağlamak,

e) Öğrencilere hayat boyunca boş vakitlerini faydalı bir şekilde kullanma imkânını vermek ve onların estetik duygularını geliştirmek amaçlarıyla konmuştur.

Resim dersi konularının sınıflara bölünmesi işi öğretmene bırakılmıştır.

I — Tabiattan resim:

a) Ortaokul programının (tabiattan resim kısmının devamıdır. Lise sınıflarında öğrencinin yaşı ve kültür seviyesi göz önünde tutularak nispet ve form araştırmaları yaptırılır. Bu arada göz ve el eğitimi, hafızanın gelişmesini sağlayacak egzersizlere yer verilir. Tabiattan resim yaptırılırken bilhassa kompozisyon birinci plânda gelir.

b) Tabiattan resim yaptırma yolu ile öğrencilerin sanat eğitimi kuvvetlendirilir ve son sınıfta görecekları Sanat Tarihi dersine hazırlanmaları sağlanır. Portre, natür mori ve manzara resimleri yaptırılırken geçmişten alınan şaheserlerin örnekleri gösterilir ve öğrenci mukayeseli tahlillere alışır. Bitki ve hayvan resimleri yaptırıldığı sırada Dürer, Pizanello ilâh gibi üstatların eserleri tanıtılır.

c) Tabiattan resim derslerinde mümkün olduğu kadar atelye dışına çıkılarak mimari eserleri, bina içi resimleri ve bunların te-

ferruati, çeşitli arazi şekilleri çizdirilir. Öğrencinin resim hafızasını kuvvetlendirmek maksadıyla eşyayı çizdirmeden önce görerek tetkik ettirdikten sonra ezbere çizdirme egzersizleri yaptırılır. Öğrenciler bilhassa resimle not almaya alıştırılır.

d) Öğrencileri tabiatla alâkadar etmek ve tabiatı tetkike alıştırmak amacıyla onlara bulundukları şehirdeki sanat eserlerini ve müzeleri, o memleketle mahsus halı, kilim v. s. gibi folklor eşyalarını incelemek uygun olur.

e) Resim derslerinde malzeme değiştirilerek öğrenciler kurşun kalem ve çini mürekkebi, füzün, sulandırılmış mürekkeple ve daha çeşitli vasıtalarla resim yapmaya alıştırılır.

II — Resim derslerinin diğer derslerle ilgisi:

a) Mikroskopla görülen cisimlerin resmini tam bir sadakatle çizilecektir. (Tabiatın çalışmalar neticesinde elde edilecek olan bilgi ve becerikler bu hususta başarı sağlar).

b) Buna hazırlık olarak daha evvel bitkilerden ve küçük hayvanlardan resim yaptırılır. Konular büyütülerek teferruat gösterilir.

c) Bu gibi konulardan yaptırılan resimleri sulu boya, guaş veya pastel ile renklendirmek de faydalıdır.

d) Diğer derslerle ilgili resim çalışmalarının konularını bu derslerin öğretmenleri ile resim öğretmeni birlikte tesbit ederler.

III — Perspektif bilgisi:

Çizgi, renk (hava), paralel perspektif gibi çeşitli perspektiflerden bahsedilirken daha çok müşahhas misaller alınacaktır. Bir binanın dıştan görünüşü, masa, oda içi pencerelerin görünüşü gibi resimler yaptırılırken perspektif tekniğini ilgilendiren ufuk çizgisi, esas noktası, kaçış çizgisi, buluş noktası v.s. gibi terimler açıklanacak ve eserler üzerinde misaller verilecektir.

Ortaokul sınıflarında ana hatları kısaca anlatılmış olan perspektif kaideleri lise birinci sınıfta daha geniş şekilde izah edilecek, diğer sınıflarda da aynı konular daha derinleştirilecektir.

IV — Güzel Sanatlara ait bilgiler:

Resim öğretimi sırasında resim, heykel, mimari ve dekorasyon sanatları, bunlara ait belli başlı kısımlar ve terimler tatbiki bir surette açıklanır. (Desen, kontur, gölge-ışık, dömitent, eskiz, taslak, portre, büst, rontboz, alçak kabartma, yüksek kabartma, ofort ve gravürün çeşitleri, litografi, form, volüm, valör, basit bir şekilde renk teorisi, fresk, mozaik, vitray, seramik, afiş, karikatür, illüstrasyon, kroki, lâvi, sulu boya, guaş, yağlı boya, pastel.) Ayrıca tonoz, kubbe, kemer sütun başlıkları, pantantif ve fronton, restorasyon, rölye gibi terimler fırsat düşüğe resmettirilerek açıklanır. Muasır Türk mimar, heykeltıraş ve ressamı hakkında izahat verilir ve eserlerinden örnekler gösterilir.

(Her okulda bir resim atelyesi kurulmalı ve lüzumlu ders aletleri tedarik edilmeli, bu atelyede şövalye, tabure, karatahta, resim tahtası ve klâsik heykellerden tedarik edil-

miş mulâjlar gibi malzemeden maada okulun sanat kitaplarını v.s. ihtiva eden dolaplar bulunmalıdır.

Yurt ve dünya şaheserlerinin renkli ve renksiz fotoğrafları sık sık değiştirilmek şartıyla atelye duvarlarına asılacaktır. Bu eserlerin altına eserlerin zamanı, nerede ve kimin tarafından yapıldığını bildiren kısa izahlar konulacaktır.

Öğrenciler, okul dışında ve şehirlerde imkân derecesinde, mimari şaheserleriyle karşı karşıya getirilerek ve mimarlık bilgisi hakkında izahlarda bulunulacaktır. Gene mimarlığa bağlı dekoratif sanatlar, kapı, pencere tezyinatı, duvar nakış ve çinileri, tavan tezyinatı, yazılar v.s. açıklanacaktır. Mahalli bütün müzeler mutlaka gezilecek, eserler üzerinde öğretmen veya ilgililer tarafından açıklamalarda bulunulacaktır. Bu suretle öğrenciye kendi başına müzeye gitme ve öğrenme zevki aşılanacaktır.

Resim ve Sanat Tarihi derslerini lâyikeyle öğretmek için her okula bir projeksiyon makinesi ile reproduksiyonlar tedarik edilmiştir.

SANAT TARİHİ

III. SINIF

(Haftada 1 saat)

- 1 — Tarihten önceki zamanlarla sanat.
- 2 — Mısır sanatı.
- 3 — Eski Ön Asya sanatları.
- 4 — İran sanatı.
- 5 — Ege havzası sanatları.
- 6 — Yunan sanatı.
- 7 — Roma sanatı.
- 8 — Primitif Hiris İyan ve Bizans sanatları. Romen ve Gotik sanatları.
- 9 — Orta Asya Türk sanatı.
- 10 — İslâm sanatları.
- 11 — Selçuk, Osmanlı sanatları.
- 12 — Rönesans.
- 13 — XVII, XVIII ve XIX yüzyıllarda sanat (İtalya, İspanya, Holânda, Fransa, Almanya ve İngiltere de).
- 14 — Uzak Doğu sanatları (Hint, Çin, Japon).
- 15 — Tanzimat'tan bugüne kadar ana hatları ile Türk sanatı.

M Ü Z İ K

I. SINIF

1 — Ortaokulda kazandırılmış bulunan bilgi ve maharetlerin yoklanarak geliştirilmesine devam edilecek. Yeni olarak, iki diyez ve bemollü majör ve ilgili minör tonlar üzerinde solfej, deşifraj ve basit imlâ alıştırmaları.

2 — Kızlarda soprano, mezzosoprano, alto; erkeklerde de tenor, bariton ve bas seslerinin ayrılması ve bunların ses genişlikleriyle karakterlerinin öğretilmesi.

3 — Fa anahtarı üzerinde çalışmalar. grupların seslerine göre iki anahtar üzerinde çalışmalar.

4 — Öğrenilmiş olan tonaliteler içindeki iki, üç ve dört sesli akorların söylenmesi ve kadans fikrinin verilmesi.

5 — Tek ve çok sesli şarkılar, halk türküleri; iki ve daha çok sesli kanonlar.

6 — Öğretilecek şarkı ve melodilerden faydalanılarak, motif, cümle, periyot gibi unsurların ve basit şarkı ve dans formlarının açıklanması; bu unsur ve formların plâk v.b. vasıtalarla sanat eserlerinde gösterilmesi.

7 — Plâklardan basit örneklerle koro eserleri, solo şarkılar, enstrümantal müzik neveleri dinletilerek gerekli kısa açıklamaların yapılması.

II. SINIF

1 — 3/8 lik basit usulle 6/8, 9/8, 12/8 lik bileşik usuller üzerinde onaltılık değerli notaların ve susların ilâvesiyle solfej çalışmaları, basit deşifraj ve imlâ.

2 — Şarkı, halk türküsü, kanon ve koro çalışmalarına devam.

3 — Müzik tarihinde Viyana klâsikleri devri ve romantik devir, bu devirlerin önemli temsilcileri hakkında bilgi. Adı geçen devirlerin:

a) Müzik neveleri (sırf, programlı ve dramatik müzik) ve

b) Belli başlı şekilleri (sonat, senfoni, konçerto, uvertür, senfonik şiir, lid, kantat, oratoryo, opera) hakkında örneklerle kısa bilgi.

III. SINIF

1 — Önceki sınıflarda yapılan solfej, deşifraj ve imlâ çalışmalarına devam.

2 — Majör ve minör bütün tonların beşliler dairesinde nazari olarak incelenmesi.

3 — Çok sesli koro çalışmalarına ve plâktan eserler dinletilmesine devam.

Bu münasebetle homofonik ve polifonik stiller üzerinde durulacaktır.

4 — Müzik tarihi devirlerinin umumî tasnifi, Barok çağı ve eski klâsikler (Haendel, Bach) hakkında kısa bilgi, bu devrin önemli müzik şekilleri (siit, fûğ, vokal şekiller).

5 — Yeni müzik cereyanları hakkında kısa bilgi ve örnekler.

6 — Türk klâsik müziği, halk müziği ve modern Türk müziği hakkında bilgi ve örnekler.

Not: Liselerde verilecek müzik öğretimi ve eğitiminde öğrencilerin daha önce ilk ve ortaokullarda vardıkları seviye göz önünde tutulacaktır. Müzik öğretmeni, derslerini her bakımdan lise öğrencisinin yaş ve anlama yeteneğine göre ayarlamakla beraber müfredat programının uygulanmasında ve konuların dağıtılmasında sınıfın ortalama seviyesini düşünerek değişiklikler yapabilecek ve bazan ortaokulda öğretilmeyen konulara da yer verebilecektir.

LİSE İNTİKAL SINIFLARI PROGRAMI

Dersler	İntikal sınıfları haftalık ders cetveli		
	Sınıf II.	Sınıf III. Fen	Ede.
Türk Dili ve Edebiyatı	4	3	6
Psikoloji, Sosyoloji,			
Mantık, Felsefe	2	3	6
Tarih	2	2	2
Coğrafya	2	1	1
Matematik	5	7	3
Tahiat Bilgisi	2	2	1
Fizik	5	5	2
Kimya	3	2	2
Yabancı Dil	5	5	5
Beden Eğitimi	1	1	1
Askerlik	1	1	1
Resim, Müzik, İkinci			
Yabancı Dil	2	2	2
(Seçime tâbi)			
Toplam	34	34	32

Not: 1 — İntikal sınıflarında Çarşamba günleri öğleden sonra ders yapılacaktır. Edebiyat şubelerinde buna lüzum yoktur.

2 — Üçüncü sınıflarda kanaat notları devreleri muvakkat dördüncü sınıflardaki devrelerin aynıdır.

3 — Fen kolunda 1 saat Sosyolojiye, 1 saat Psikolojiye, 1 saat de Mantık'a tahsis olunacaktır.

Edebiyat kolunda 2 saat Sosyolojiye, 2 saat Psikolojiye, 1 saat Mantık'a ve 1 saat de Felsefe'ye verilecektir.

4 — Son sınıfın Edebiyat ve Fen kollarında Resim öğrencileri haftada (1) saat Sanat Tarihi göreceklerdir.

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

II. SINIF

(Haftada 3 saat okuma, 1 saat Kompozisyon)

A. Okuma:

1. İslâmiyetten önceki Türk edebiyatı: Oğuzname'den ve Orhun yazıtlarından seçilmiş parçalar.

2. Halk edebiyatı:

a) Dede Korkut, Yunus Emre, Karacaoğlan'dan örnekler.

b) Halk edebiyatımızdan seçilmiş başka örnekler.

3. Divan edebiyatı:

a) Süleyman Çelebi, Fuzulî, Baki, Nedim ve Galib'den örnekler.

b) Divan şiirinden seçilmiş, başka örnekler.

c) Naimî'dan, Kâtip Çelebi'den, Evliya Çelebi'den ve başka Divan nesir yazarlarından seçilmiş örnekler.

4. Tanzimat sonrası edebiyatımız: Namık Kemal ve Ahmet Mithat'tan örnekler.

5. Batı edebiyatı:

a) Yunan ve Lâtin edebiyatları: Homeros, Sophokles, Euripides, Vergilius ve Tacitus'tan örnekler.

b) Yeni edebiyatlardan seçilmiş örnekler.

B. Kompozisyon:

Normal II. Sınıf müfredatının aynıdır.

III. SINIF

(Edebiyat Kolu)

(Haftada 5 saat Okuma, 1 saat Kompozisyon)

A. Okuma:

1. Tanzimat sonrası edebiyatımız:

a) Şinâî, Ziya Paşa, Namık Kemal, Abdülhak Hâmid Tarhan, Ahmet Vefik Paşa.

Ahmet Mithat ve çağdaşlarından seçilmiş örnekler.

b) Tevfik Fikret, Halit Ziya Uşaklıgil, Hüseyin Rahmi Gürpınar ve çağdaşlarından seçilmiş örnekler.

c) Mehmet Emin Yurdakul, Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin, Fuad Köprülü, Mehmet Akif Ersoy, Ahmet Haşim, Yahya Kemal Beyatlı, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Halide Edib Adıvar, Reşat Nuri Güntekin, Fahri Rıfkı Atay ve çağdaşlarından seçilmiş örnekler.

d) Cumhuriyet devri şiir ve nesirinden seçilmiş örnekler.

e) Atatürk'ün nutuklarından seçilmiş parçalar.

2. Batı edebiyatı:

a) Yunan ve Lâtin edebiyatları: Homeros, Sophokles, Eflâ'un, Vergilius, Seneca ve Tacitus'tan seçilmiş örnekler.

b) Yeni edebiyatlar: Dante, Molière, La Fontaine, Voltaire, Rousseau, Balzac, Stendhal, Hugo, Shakespeare, Goethe, Tolstoy, İbsen ve Mark Twain'den örnekler.

3. Sürekli ve güdümlü okuma:

a) Bir Türk romanından seçilmiş parçalar.

b) Bir Türk şiirinden seçilmiş parçalar.

c) Bir Batı klâsîğinden seçilmiş parçalar.

B. Kompozisyon:

Normal III. sınıf edebiyat kolu müfredatının aynıdır.

III. SINIF

(Fen Kolu)

(Haftada 2 saat Okuma, 1 saat Kompozisyon)

Normal III. sınıf Fen Kolu müfredatının aynıdır.

N O T: Programın açıklanmasıyla ilgili açıklamalar ayrıca gönderilecektir.

PSİKOLOJİ

II. SINIF

Esas ikinci sınıfa mahsus Psikoloji programı uygulanacaktır.

PSİKOLOJİ

III. SINIF

(Edebiyat Kolu)

Esas ikinci sınıf Psikoloji programı uygulanacaktır.

PSİKOLOJİ

III. SINIF

(Fen Kolu)

1 — Psikoloji:

a) Psikolojinin konusu,

b) Psikolojik olayların özellikleri; Fizik. Fizyolojik olaylardan ayıran vasıflar;

c) Psikolojinin uygulandığı yerler;

d) Psikolojinin neveleri (türleri).

2 — Psikolojik hayatın tezahürleri:

a) İnsan dış âlemi nasıl tanır;

b) Duyum; duyum çeşitleri, algı, algının özellikleri, duyumdan farkı, algı yanıltmaları;

3 — Dikkat:

a) Dikkat halinin özellikleri;

b) Dikkat neveleri.

4 — Bellek ve ehemmiyeti:

a) Bellek ve çağırışım, çağırışım kanunları, çeşitli belleme şekilleri, unutma, bellek bozuklukları.

5 — Hayal gücü:

a) Hayal gücü ve çeşitleri, hayal gücü ve oyun, hayal gücünün bilimde ve güzel sanatlarda rolü, işaretiler ve dil çeşitleri

Hüküm, hüküm tabirinin kullanıldığı çeşitli yerler, psikoloğlara göre hüküm, hükümün neveleri, soyutlama ve genelleme, Akıl (Akıl bahsi kısaca anlatılacak).

6 — Psikolojik olaylardan affektif hayat hakkında kısa ve umumî bilgi verilecek.

7 — Fiili hayatımız:

a) Canlı ve cansız varlıklarda hareketler, içgüdü hareketleri ve çeşitleri, iradeli hareketler, iradesiz hareketler ayrılıkları, iradeli hareketlerin özellikleri.

b) İhtiyat (alışkanlık), ihtiyadın kazanılması fayda ve zararları,

c) Karakter. (Bu konu hakkında umumî bilgi verilecek).

SOSYOLOJİ VE MANTIK

III. SINIF

(Edebiyat Kolu)

Esas üçüncü sınıf Sosyoloji ve Mantık programları uygulanacaktır.

S O S Y O L O J İ

III. SINIF

(Fen Kolu)

1 — Sosyal gerçeklik: Her günkü gözlemlerimizin bize tanıttığı sosyal olaylar. Sosyal olayın psikolojik ve biyolojik olaylardan farkı. Cemiyet nedir: Cemiyetlerin vücuda gelmesine tesir eden etmenler. (Dar ve geniş çevreli cemiyetler: «Communa-üté»ler, «Société»ler.) Sosyoloji okumanın insana kazandırdığı bilgiler.

II — Sosyolojinin bölümleri: Sosyal bilimler, morfoloji sosyal, morfolojik bakımından cemiyetlerin gelişmesi.

SİTELERE KADAR CEMİYETLER

1 — İlkel cemiyetlerde düşünüş.

2 — İlkel cemiyetler:

a) Din hayatı.

b) İktisadi hayat.

c) Tabii oldukları sosyal nizamın genel vasıfları.

3 — Toprağa yerleşme olayı:

a) Bunu hazırlayan şartlar.

b) Uygarlık bakımından ifade ettiği önem ve neticeleri.

c) Mülkiyet fikrinin doğuşu.

4 — Toprağa yerleşmiş cemiyetlerin evrimi: (Sitelerin - dâhil - vücuda geldiği zamanı kadar.)

a) Din hayatı bakımından.

b) Allenin yapısı bakımından.

c) Teknikteki ve iktisadi etkinliklerdeki gelişme bakımından.

ç) Siyasi ve hukuki nizam bakımından.

İLERLEMİŞ CEMİYETLER

5 — Millet gerçeği ve oluşu. (Türkiye'de millet anlayışının evrimi ve milliyetçilik prensibi).

6 — Devlet. (Eski devlet ve bugünkü devlet anlayışı; demokrasi kavramı, demokrasilerde kanun ve hürriyet nizamı)

7 — Din hayatı. (Lâviklik prensibi de izah edilecek, bu prensibin türlü sosyal kurumlara etkisi üzerinde durulacaktır.)

8 — Ailenin yapısı. (Kadının hukuki durumundaki gelişme de incelenecek. Türk kadınının sosyal durumundaki gelişmeden bahsedilirken ilgili mevzuatımızdan metin olarak faydalanacaktır.)

9 — Ahlak ve hukuk anlayışı. (Sosyal yaptırım nedir? Başka çeşitleri.)

M A N T I K

(Fen Kolu)

Esas Fen Kolu Mantık programı uygulanacaktır.

F E L S E F E**III. SINIF**

(Edebiyat Kolu)

1 — Felsefi düşünüş nedir? (Bilim, felsefe, bilgin, filozof).

2 — Felsefi düşüncenin cemiyetlere göre gelişmesi: Felsefe ve cemiyet.

3 — Felsefe meseleleri; bu meselelerin doğuşu ve hal yolları; dogmatik, şüpheli, tenkidci, iskolâstik, pozitif düşünüş.

4 — Bilginin çeşitli yönlerden ele alınışı ve gelişmesi. (Rasyonalist, ampirist, pragmatist ve entüsyonist görüşler).

T A R İ H**II. SINIF**

Esas ikinci sınıf Tarih programı uygulanacaktır.

T A R İ H**III. SINIF**

(Edebiyat Kolu)

Esas üçüncü sınıf Fen Şubesine mahsus program uygulanacaktır.

T A R İ H**III. SINIF**

(Fen Kolu)

Esas üçüncü sınıf Fen Şubesine mahsus program uygulanacaktır.

C O Ğ R A F Y A**II. SINIF**

Esas ikinci sınıfa mahsus Coğrafya programı uygulanacaktır.

C O Ğ R A F Y A**III. SINIF**

(Edebiyat Kolu)

Esas üçüncü sınıf Fen Koluna mahsus Coğrafya programı uygulanacaktır.

C O Ğ R A F Y A**III. SINIF**

(Fen Kolu)

Esas üçüncü sınıf Fen Koluna mahsus Coğrafya programı uygulanacaktır.

M A T E M A T İ K

Aritmetik — Cebir

II. SINIF

Esas ikinci sınıfa mahsus Aritmetik - Cebir programı aynen uygulanacaktır.

C E B İ R**III. SINIF**

(Fen Kolu)

Esas üçüncü sınıf Fen Koluna mahsus cebir müfredat programı aynen uygulanacak ve ayrıca aritmetik ve geometri dizi bahisleri de okutulacaktır.

C E B İ R**III. SINIF**

(Edebiyat Kolu)

Esas üçüncü sınıf Edebiyat Koluna mahsus Cebir müfredat programı aynen uygulanacaktır.

G E O M E T R İ**II. SINIF**

Esas lise birinci sınıfa mahsus geometri programının X. paragraftan itibaren başlayan bahisleriyle esas ikinci sınıf geometri programı aynen uygulanacaktır.

N O T: Bu sınıfın geometri programı, geometriden edinilmesi gerekli olan temel bilgiye hâlel getirmeyecek tarzda telhis edilerek uygulanmalı ve teferruata girilmemelidir.

G E O M E T R İ**III. SINIF**

(Fen Kolu)

1 — Esas üçüncü sınıf Fen Koluna mahsus geometri programının I., II., III. ve IV.

paragraflarındaki konular okutulmayacak, diğer paragraflardaki konular aynen okutulacaktır.

2 — Esas ikinci sınıfa mahsus geometri programının yalnız Uzay Geometriye ait olan konuları bu dersten edinilmesi gerekli olan temel bilgiye hâlel gelmeyecek tarzda telhis edilerek okutulacak, teferruata girilmeyecektir.

G E O M E T R İ**III. SINIF**

(Edebiyat Kolu)

Esas ikinci sınıfa mahsus geometri programının yalnız Uzay Geometriye ait olan konuları bu dersten edinilmesi gerekli olan temel bilgiye hâlel gelmeyecek tarzda telhis edilerek okutulacak, teferruata girilmeyecektir.

A S T R O N O M İ**III. SINIF**

(Fen Kolu)

Esas üçüncü sınıf Fen Kolu programı aynen uygulanacaktır.

A S T R O N O M İ**III. SINIF**

(Edebiyat Kolu)

Esas üçüncü sınıf Edebiyat Kolu programı aynen uygulanacaktır.

T A B İ A T B İ L G İ S İ**II. SINIF**

Esas ikinci sınıf müfredatına ek olarak önce şu konular ele alınacaktır:

1 — Yüksek bitkilerde: Büyüme, beslenme, solunum, özümleme, irkilme ve hareket olayları.

T A B İ A T B İ L G İ S İ**III. SINIF**

(Fen Kolu)

1 — Karşılaştırmalı anatomiden: Sindirim, dolaşım, solunum, sinir sistemleri (kısa olarak).

2 — Üreme şekilleri (Eşeyli, eşeyli).

3 — Kalıtım ve evrim teorileri (kısaca).

4 — Jeoloji.

T A B İ A T B İ L G İ S İ**III. SINIF**

(Edebiyat Kolu)

Jeoloji hariç (İntikal fen kolu)nda okutulan biyoloji konuları.

F İ Z İ K**II. SINIF**

I — Giriş:

1 — Fizikğin konusu ve çalışma metodu.

2 — Maddenin üç hali ve genel özellikleri (kısaca tekrar).

II — Birimler ve ölçme:

1 — Ölçme ve ölçmenin önemi.

2 — Birimler uzunluk, yüzey ve hacim ve zaman ölçülmesi.

III — Duran katı maddelerin mekaniği:

1 — Kuvvet kavramı özellikleri, kuvveti ölçme, kuvveti vektörle gösterme (kısaca tekrar).

2 — İki kuvvetin birbiriyle karşılaştırılması, Kuvvetlerin bileşkesi ve bileşenlere ayrılması.

3 — Kuvvetlerin denkleştirme şartı.

4 — Paralel kuvvetlerin bileşkesi.

5 — Bir noktaya göre moment.

6 — Kuvvet çifti.

7 — Basit makineler.

IV — Kütle ve ağırlık:

1 — Yer çekimine dair genel bilgi, şa-kul.

2 — Kütle, ağırlık, ağırlık merkezi.

3 — Terazî (kısaca tekrar)

4 — Yoğunluk ve özgül ağırlık; şişe metodu ile yoğunluk tayini.

V — İş ve güç:

1 — İş, Genel ifadesi, iş birimleri.

2 — Güç ve güç birimleri.

3 — Enerjiye dair genel bilgi.

VI — Isı bilgisi:

1 — Sıcaklık kavramı, sıcaklık derecesi ve ısı.

2 — Termometreler ve derece çeşitleri.

VII — Katıların genleşmesi:

1 — Uzama, uzama katsayısı ve tayini, uzama formülü.

2 — Katının hacimce genleşmesi, genleşme katsayısı, genleşme formülü.

3 — Yoğunluğun sıcaklıkla değişmesi.

VIII — Sıvıların genleşmesi:

1 — Genleşme katsayısı, genleşme formülü.

2 — Bir sıvının genleşme katsayısının tayini.

3 — Suyun genleşmesi.

4 — Barometre yüksekliğinin sıfır derecesine çevrilmesi.

IX — Gazların genleşmesi:

1 — Isıtılan gazların sabit basınç altında hacimce genleşme katsayısı, tayini genleşme formülü (Gay-Lussac) kanunu.

2 — Isıtılan bir gazın sabit hacim altında basıncının artması, basıncın artma katsayısı.

3 — Gay-Lussac-Mariotte kanunu.

4 — Bir gazın normal şartlardaki hacmi.

5 — Bir gazın mutlak yoğunluğu ve havaya göre yoğunluğu.

6 — Gaz termometresi.

X — Isı miktarı ve ölçülmesi:

1 — Isı miktarı, birimi, ölçülmesi, ısınma ısı.

2 — Kalorimetreler, katı ve sıvı cisimlerin ısınma ısılarının tayini.

3 — Katıların ısınma ısılarına dair Dulong-Petit kanunu.

4 — Gazların ısınma ısı hakkında genel bilgi.

XI — Isı ve iş:

1 — Tabiatdaki ısı kaynakları, yanma ısı.

2 — Isı ısıya çevirme.

3 — Isının mekanik eşdeğeri joule deneyi.

XII — Erime ve katılaşma:

1 — Erime ve katılaşma kanunları, erime noktası, erime ısı ve tayini.

2 — Erime ve katılaşmadan doğan hacim değişmesi basıncın erime noktası üzerine etkisi, aşırı erime.

XIII — Buharlaşma:

1 — Boşlukta buharlaşma, kuru buhar, doyuran buhar.

2 — Açık ve kapalı havada buharlaşma.

3 — Kaynama, kaynama kanunları.

4 — Buharlaşma ısı tayini.

5 — Buharlaşma ile soğukluk elde edilmesi (buz makinası).

6 — Katıların doğrudan doğruya buharlaşması.

7 — Sıvılaşma ve gazların sıvılaşma şartları, Linde cihazı.

8 — Buhar makinası, buhar türbünü ve patlamalı motorlar, verim.

XIV — Isının yayılması (kısaca tekrar):

1 — İletkenlik yayılma.

2 — Konveksiyonla yayılma.

3 — Işıma ile yayılma.

XV — Işık bilgisi:

1 — Işığın yayılma hızı

- 2 — Bir kaynağın ışık şiddeti, ışık akısı, aydınlanma ve birimleri.
- 3 — Işık şiddetini ölçme, fotometreler.
- XVI — *Işığın yansıması:*
- 1 — Düzlem aynada görüntü teşekkülü zahiri görünüşü.
- 2 — Ayna döndüğü zaman yansımış ışığın durumu.
- 3 — Kesişen ve paralel aynalarda görüntü serisi.
- XVII — *Küresel aynalar:*
- 1 — Çukur aynada görüntü elde edilmesi, görüntü çizimi, görüntü eşeli ve ayna formülleri.
- 2 — Tümsek aynada görüntü elde edilmesi, görüntü çizimi, ve ayna formülleri.
- XVIII — *Işığın kırılması:*
- 1 — Kırılma kanunları, kırılma indisi ve mahiyeti.
- 2 — Kırılan ışını çizme ve kırılmaya dair misaller.
- 3 — Tam yansıma ve sınır açısı.
- 4 — Prizma, prizmada ışınlarının gidişi, prizma formülleri, minimum sapma.
- 5 — İnce prizmalarda sapma.
- 6 — Işığın renklere ayrılması, spektroskop ve spektrum (tayf) çeşitleri.
- XIX — *Mercekler:*
- 1 — İnce kenarlı merceğin odak noktası, odak uzaklığı ve odak düzlemi.
- 2 — Optik merkez ve özelliği.
- 3 — Çizimle görüntüyü bulma, zahiri ve hakiki görüntü.
- 4 — Zahiri cisim ve görüntüsü.
- 5 — Kalın ve ince kenarlı merceklerle ait özelliklerin belirtilmesi, görüntü çizimi.
- 6 — Mercek formülleri ve kullanılması.
- 7 — Diyoptri, mercek sistemi.
- 8 — Mercek kusurları (renklenme ve kürelilik kusuru) ve giderilmesi.
- XX — *Işık âletleri:*
- 1 — Projeksiyon, epidiyoskop, sinema makinesine dair kısa bilgi.
- 2 — Göz ve kusurları ve bunların giderilmesi, iki gözle görme.
- 3 — Görünüm açısı, büyüteç.
- 4 — Mikroskop ve büyütmesi.
- 5 — Gök dürbünü ve Galile dürbünü ve büyütmesi.
- 6 — Prizmalı dürbün.
- 7 — Aynalı teleskop.
- XXI — *Mağnetizma:*
- 1 — Coulomb kanunu ve doğrulanması, kutup şiddeti birimi.
- 2 — Mağnetik alan birimi, alan çizgileri, mağnetik akı, birimi.
- 3 — Geçirgenlik, para, dia, ferromanyetik cisimler.
- XXII — *Elektrostatik:*
- 1 — İki cins elektrik, elektriğin mahiyeti hakkında kısa bilgi.
- 2 — Elektrometre.
- 3 — Coulomb kanunu ve doğrulanması, yük birimi.
- 4 — Elektrik alanı, kuvvet çizgileri.
- 5 — Elektrik potansiyeli ve potansiyel farkı, birimi.
- 6 — Bir iletkenin sığası, sığa birimleri.
- 7 — Kondansatörler.
- 8 — Elektrik enerjisi.
- 9 — Tesir makinesi.
- XXIII — *Elektrik akımı:*
- 1 — Akımın mahiyeti, yönü, elektronların hareketi.
- 2 — Bir iletkenin direnci, direnç birimi, direnç ifadesi, direncin ölçülmesi reostalar ve direnç kutuları, dirençlerin bağlanması.
- 3 — Zıt elektromotor kuvvet.
- 4 — Üreteçlerin bağlanması.
- 5 — Wheatstone köprüsü ile direnç ölçülmesi.

- 6 — Elektromotor kuvvet ölçülmesi (karşı koyma metodu).
- XXIV — *Akımın ısı etkisi:*
- 1 — Akımın verdiği ısıyı ölçme Joule kanunu.
- 2 — Elektrikle aydınlanma ve ısınma.
- 3 — Termoelektrik olayı.
- XXV — *Akımın kimya etkisi:*
- 1 — Elektroliz kanunları, elektrolizden faydalanma.
- 2 — Coulomb ve Amper'in milletler arası tarifi.
- 3 — Kutuplanma, piller.
- 4 — Akümülatörler, kullanılması.
- XXVI — *Elektrik akımının manyetik etkisi:*
- 1 — Doğru bir akımın manyetik alanı.
- 2 — Çember akımı manyetik alanı, Tangentler pusulası.
- 3 — Bir akım makarasının manyetik alanı, elektromıknatıs.
- 4 — Elektromanyetik kuvvet ve değeri.
- 5 — En büyük akı kanunu.
- 6 — Döner çerçeveli ölçü aleti, göntlemek, galvanometrenin voltmetre ve ampermetre olarak kullanılması, Wattmetre.
- 7 — Elektrik motorları.

FİZİK

III. SINIF

(Edebiyat Kolu)

- I — *Mağnetizma:*
- 1 — Coulomb kanunu ve doğrulanması, kutup şiddeti birimi.
- 2 — Mağnetik alan birimi, alan çizgileri, mağnetik akı, birimi.
- 3 — Geçirgenlik, para, dia, ferromanyetik cisimler.
- II — *Elektrostatik:*
- 1 — İki cins elektrik, elektriğin mahiyeti hakkında kısa bilgi.
- 2 — Elektrometre.
- 3 — Coulomb kanunu ve doğrulanması, yük birimi.
- 4 — Elektrik alanı, kuvvet çizgileri.
- 5 — Elektrik potansiyeli ve potansiyel farkı, birimi.
- 6 — Bir iletkenin sığası, sığa birimleri.
- 7 — Kondansatörler.
- 8 — Elektrik enerjisi.
- 9 — Tesir makinesi.
- III — *Elektrik akımı:*
- 1 — Akımın mahiyeti, yönü, elektronların hareketi.
- 2 — Bir iletkenin direnci, direnç birimi, direnç ifadesi, direncin ölçülmesi reostalar ve direnç kutuları, dirençlerin bağlanması.
- 3 — Zıt elektromotor kuvvet.
- 4 — Üreteçlerin bağlanması.
- 5 — Wheatstone köprüsü ile direnç ölçülmesi.
- 6 — Elektromotor kuvvet ölçülmesi (karşı koyma metodu).
- IV — *Akımın ısı etkisi:*
- 1 — Akımın verdiği ısıyı ölçme Joule kanunu.
- 2 — Elektrikle aydınlanma ve ısınma.
- 3 — Termoelektrik olayı.
- V — *Akımın kimya etkisi:*
- 1 — Elektroliz kanunları, elektrolizden faydalanma.
- 2 — Coulomb ve amperin milletlerarası tarifi.
- 3 — Kutuplanma, piller.
- 4 — Akümülatörler, kullanılması.
- VI — *Elektrik akımının manyetik etkisi:*
- 1 — Doğru bir akımın manyetik alanı.
- 2 — Çember akımı manyetik alanı, Tangentler pusulası.
- 3 — Bir akım makarasının manyetik alanı, elektromıknatıs.
- 4 — Elektromanyetik kuvvet ve değeri.
- 5 — En büyük akı kanunu.
- 6 — Döner çerçeveli ölçü aletleri, göntle-

- mek, galvanometrenin voltmetre ve ampermetre olarak kullanılması, Wattmetre.
- 7 — Elektrik motorları.
- VII — *İndüksiyon:*
- 1 — Temel olay, indüksiyon kanunları.
- 2 — Özindüksiyon (self indüksiyon).
- 3 — Runkorf bobini.
- 4 — Dinamo.
- VIII — *Alternatif akım:*
- 1 — Alternatif akım hakkında genel bilgi, özellikleri, Alternatör.
- 2 — Etkin şiddet, etkin potansiyel farkı.
- 3 — Transformator, redresörler hakkında basit bilgi.
- IX — *Gazlar içinde elektrik boşalması:*
- 1 — Az basınçlı gazlar içinde boşalma.
- 2 — Katot ışınları ve özellikleri.
- 3 — Diyot lâmba.
- 4 — X ışınları ve özellikleri.
- X — *Elektrik titreşimleri:*
- 1 — Titreşim devresi ve beslenmesi, yüksek frekanslı akım.
- 2 — Elektromagnetik dalgalar.
- 3 — Telsiz telgraf.
- 4 — Triyot lâmba.
- 5 — Telsiz telefon.
- 6 — Modern atom fiziğinin ana hatları.
- FİZİK
- III. SINIF
- (Fen Kolu)
- I — *Işık bilgisi:*
- 1 — Işığın yayımla hızı.
- 2 — Bir kaynağın ışık şiddeti, ışık akısı, aydınlanma ve birimleri.
- 3 — Işık şiddetini ölçme fotometreler.
- II — *Işığın yansıması:*
- 1 — Düzlem aynada görüntü teşekkülü, zahiri görüntü.
- 2 — Ayna döndüğü zaman yansımış ışığın durumu.
- 3 — Kesişen ve paralel aynalarda görüntü serisi.
- III — *Küresel aynalar:*
- 1 — Çukur aynada görüntü elde edilmesi, görüntünün çizimi, görüntü eşeli ve ayna formülleri.
- 2 — Tümsek aynada görüntü elde edilmesi, görüntü çizimi ve ayna formülleri.
- IV — *Işığın kırılması:*
- 1 — Kırılma kanunları, kırılma indisi ve mahiyeti.
- 2 — Kırılan ışını çizme ve kırılmaya dair misaller.
- 3 — Tam yansıma ve sınır açısı.
- 4 — Prizma, prizmada ışınlarının gidişi, prizma formülleri, minimum sapma.
- 5 — İnce prizmalarda sapma.
- 6 — Işığın renklere ayrılması, spektroskop ve sektrum (tayf) çeşitleri.
- V — *Mercekler:*
- 1 — İnce kenarlı merceğin odak noktası, odak uzaklığı ve odak düzlemi.
- 2 — Optik merkez ve özelliği.
- 3 — Çizimle görüntüyü bulma, zahiri ve hakiki görüntü.
- 4 — Zahiri cisim ve görüntüsü.
- 5 — Kalın ve ince kenarlı merceklerle ait özelliklerin belirtilmesi görüntü çizimi.
- 6 — Mercek formülleri ve kullanılması.
- 7 — Diyoptri, mercek sistemi.
- 8 — Mercek kusurları (renklenme ve kürelilik kusuru) ve giderilmesi.
- VI — *Işık âletleri:*
- 1 — Projeksiyon, epidiyoskop, sinema makinesine dair kısa bilgi.
- 2 — Göz ve kusurları ve bunların giderilmesi, iki gözle görme.
- 3 — Görünüm açısı, büyüteç.
- 4 — Mikroskop ve büyütmesi.
- 5 — Gök dürbünü ve Galile dürbünü ve büyütmesi.
- 6 — Prizmalı dürbün.

- 7 — Aynalı teleskop.
- VII — *Mağnetizma:*
- 1 — Coulomb kanunu ve doğrulanması, kutup şiddeti birimi.
- 2 — Mağnetik alan birimi, alan çizgileri, mağnetik akı, birimi.
- 3 — Geçirgenlik, para, dia, ferromanyetik cisimler.
- VIII — *Elektrostatik:*
- 1 — İki cins elektrik, elektriğin mahiyeti hakkında kısa bilgi.
- 2 — Elektrometre.
- 3 — Coulomb kanunu ve doğrulanması, yük birimi.
- 4 — Elektrik alanı, kuvvet çizgileri.
- 5 — Elektrik potansiyeli ve potansiyel farkı, birimi.
- 6 — Bir iletkenin sığası, sığa birimleri.
- 7 — Kondansatörler.
- 8 — Elektrik enerjisi.
- 9 — Tesir makinesi.
- IX — *Elektrik akımı:*
- 1 — Akımın mahiyeti, yönü, elektronların hareketi.
- 2 — Bir iletkenin direnci, direnç birimi, direnç ifadesi, direncin ölçülmesi reostalar ve direnç kutuları, dirençlerin bağlanması.
- 3 — Zıt elektromotor kuvvet.
- 4 — Üreteçlerin bağlanması.
- 5 — Wheatstone köprüsü ile direnç ölçülmesi.
- 6 — Elektromotor kuvvet ölçüsü (karşı koyma metodu).
- X — *Akımın ısı etkisi:*
- 1 — Akımın verdiği ısıyı ölçme Joule kanunu.
- 2 — Elektrikle aydınlanma ve ısınma.
- 3 — Termoelektrik olayı.
- XI — *Akımın kimya etkisi:*
- 1 — Elektroliz kanunları, elektrolizden faydalanma.
- 2 — Coulomb ve amperin milletlerarası tarifi.
- 3 — Kutuplanma, piller.
- 4 — Akümülatörler, kullanılması.
- XII — *Elektrik akımının manyetik etkisi:*
- 1 — Doğru bir akımın manyetik alanı.
- 2 — Çember akımı manyetik alanı, Tangentler pusulası.
- 3 — Bir akım makarasının manyetik alanı, elektromıknatıs.
- 4 — Elektromanyetik kuvvet ve değeri.
- 5 — En büyük akı kanunu.
- 6 — Döner çerçevesi ölçü aletleri şöntlemek, galvanometrenin voltmetre ve ampermetre olarak kullanılması, Wattmetre.
- 7 — Elektrik motorları.
- XIII — *İndüksiyon:*
- 1 — Temel olay, bir makarada bir mıknatıs hareketi veya bir akım devresiyle indüksiyon akımı meydana getirme, (hatırlatma).
- 2 — Lenz kanunu.
- 3 — Özindüksiyon.
- 4 — İndüksiyon bobini.
- 5 — Doğru akım üretici (dinamo)
- XIV — *Alternatif akım:*
- 1 — Alternatif akımın özellikleri.
- 2 — Etkin şiddet, etkin potansiyel ve bunlar arasındaki bağılıklar.
- a) Selsiz bir devre hali, b) selfli bir devre hali, c) Sığah bir devre hali, d) Genel bir devre hali (zahiri direnç ifadesi verilecek).
- 3 — İki ve üç fazlı akım.
- 4 — İki veya üç fazlı akımla döner alan, (deneyle doğrulanacak fakat çıkarılmıyacak).
- 5 — Alternatif akım motorları.
- XV — *Transformatörler:*
- 1 — Aletin yapısı (hatırlatma ve tamamlama).

- 2 — Değişme oranı.
- 3 — Kullanılması.
- 4 — Kuru elektrolitik ve elektronik redresörler.
- 5 — Her iki fazı doğrultmak için bağlama şekli.
- XVI — *Hareket:*
- 1 — Düzgün doğru hareket, hız, yol.
- 2 — Değişen doğru hareket, Ortalama hız, ivme.
- 3 — Düzgün değişen doğru hareket, yol ve hız ifadeleri.
- 4 — Hareket ve kuvvet, Newton'un hareket kanunları.
- 5 — Serbest düşme hareketi, düşey atış.
- 6 — Sürtünme kuvveti ve katsayısı.
- XVII — *İş ve enerji:*
- 1 — İşin genel ifadesi ve iş birimleri.
- 2 — Mekanik enerji şekilleri ve ifadeleri.
- 3 — Enerjinin birbirine dönüşümü ve korunumu.
- XVIII — *Dönme hareketi:*
- 1 — Daire üzerinde düzgün hareket, ivme.
- 2 — Merkezci ve merkezkaç kuvvet.
- 3 — Dönen bir cismin kinetik enerjisi ve atalet momenti.
- 4 — Jiroskop, peressesyon, nütasyon.
- XIX — *Sıvı ve gazların direnci:*
- 1 — Direnç, mahiyeti, direnç kanunları, direnç sabitesi, limit hız.
- 2 — Girdap teşekkülü, akım çizgilerine uygun şekilleri (aerodinamik).
- 3 — Uçak, uçağın esas kısımları, uçak tipleri.
- 4 — Kanatlara etki eden kaldırma kuvveti, pervanenin rolü.
- 5 — Uçağın idaresi, plânör.
- XX — *Sarkaç:*
- 1 — Basit sinüzoidal hareket, periyot, uzanım çarpıntı (pulsation), faz farkı, bu hareketin grafikte gösterilmesi, hız, ivme, kuvvet değişimleri ve ifadeleri.
- 2 — Basit sarkaç, küçük salınımlar.
- 3 — Hareketi meydana getiren kuvvet ve ivme.
- 4 — Deriyot ifadesi.
- 5 — Sarkaç kanunları.
- 6 — Sarkaçla zaman ölçme.
- 7 — Bileşik sarkaç.
- 8 — «g» nin sarkaçla ölçülmesi.
- XXI — *Newton'un genel çekim kanunu:*
- 1 — Kepler kanunları.
- 2 — Newton çekim kanunu ve ifadesi.
- 3 — Çekim sabitesi.
- 4 — Gök cisimlerinin kütlelerinin tayini (yer, güneş, ay).
- 5 — «g» nin yükseklik ve enlemle değişmesi.
- 6 — Denizlerin kabarması ve inmesi.
- XXII — *Dalga hareketi:*
- 1 — Esnek bir ortam içinde dalga hareketi.
- 2 — Periyotlu dalgaların yayılma hızı, dalga boyu, enine ve boyuna dalgalar.
- 3 — Sinüzoidal bir dalganın ifadesi (hareket denklemi).
- 4 — Huygens prensibi, kırılma ve yansıma.
- 5 — Dalgaların girişimi, girişim şartı, analitik telkiki.
- 6 — Rezonan batman, zorla titreşim.
- XXIII — *Işığın dalgalı tabiatı:*
- 1 — Işığın dalgalı tabiatı hakkında Newton ve Huygens teorileri.
- 2 — Young deneyi ve Fresnel aynaları ile ışıktaki girişim ve ışığın dalga boyunun hesaplanması.
- 3 — İnce levhaların renklenmesi.
- 4 — Newton halkaları.

- 5 — Tek aralıkla kırınım ve kırınım saçakları.
- 6 — Işık ağında kırınım, kırınım tayfı ve dalga boyu hesabı.
- 7 — Işığın polarılması, çift kırılma anisotropik, nikol prizması.
- 8 — Ultraviyole ve kızılötesi ışınlar.
- XXIV — *Alçak basınçlı gazlardan akım geçirmek:*
- 1 — Gazların basıncını düşürerek akım geçirme, ışıklı boşalma.
- 2 — Pozitif ve negatif ışınları, katot ışınları.
- 3 — Gazların iyonlaşması.
- 4 — Boşluktan akım geçirmek, fotosesli film.
- 5 — Diyet lamba, triyot lamba.
- 6 — Işıklarının elde edilmesi ve mahiyeti.
- XXV — *Elektrik titreşimleri:*
- 1 — Yüksek frekanslı alternatif akım ve elektrik titreşim devresi elektrik dalgaları ve bu dalgaların mahiyeti.
- 2 — Sönümlü titreşim elde etme, Tesla transformatörü.
- 3 — Açık titreşim devresi.
- 4 — Rezonans.
- 5 — Telsiz telgraf.
- 6 — Triyot lamba ile sönümsüz dalgalar elde etmek, radyo.

K İ M Y A

II. SINIF

Kükürt bahsi hariç, esas ikinci sınıfa mahsus Kimya programı uygulanacaktır.

K İ M Y A

III. SINIF

(Edebiyat Kolu)

Esas üçüncü sınıf Edebiyat Koluna mahsus Kimya programı uygulanacaktır.

K İ M Y A

III. SINIF

(Fen Kolu)

Esas üçüncü sınıf Fen Koluna mahsus Kimya programı uygulanacaktır.

Y A B A N C I D İ L

II. SINIF

Esas ikinci sınıf Yabancı Dil programı uygulanacaktır.

Y A B A N C I D İ L

III. SINIF

(Edebiyat ve Fen Kolları)

Esas üçüncü sınıf Yabancı Dil programı uygulanacaktır.

N O T: Esas programın sonundaki not intikal sınıfları için de muteberdir.

B E D E N E Ğ İ T İ M İ

II. ve III. SINIFLAR

Esas II. ve III. sınıflara mahsus Beden Eğitimi programı uygulanacaktır.

A S K E R L İ K

II. ve III. SINIFLAR

Esas II. ve III. sınıflara mahsus Askerlik programı uygulanacaktır.

R E S İ M V E S A N A T T A R İ H İ

II. ve III. SINIFLAR

Esas sınıflara mahsus Resim ve Sanat Tarihi programı uygulanacaktır.

M Ü Z İ K

II. ve III. SINIFLAR

Esas II. ve III. sınıflara mahsus Müzik programları uygulanacaktır.

K İ T A P L A R

17. Mayıs 1954 tarih ve 799 sayılı Tebliğler Dergisi ile yayımlanan kitap listesinde gösterilen ders kitaplarından 1954-1955

öğretim yılında esas birinci sınıfla intikal sınıflarında, ne şekilde faydalanılacağı aşağıda türlü dersler için ayrı ayrı belirtilmiştir.

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

(Esas I. sınıf)

Dört yıllık liselerin I. sınıf Okuma kitapları,

Dört yıllık liselerin IV. sınıf Okuma kitapları (öğretmen lüzum görürse),

Dört yıllık liselerin IV. sınıf Batı edebiyatı kitapları (öğretmen lüzum görürse),

Dört yıllık liselerin I. sınıf Dilbilgisi kitapları;

(İntikal II. sınıf)

Dört yıllık liselerin II. sınıf Okuma kitapları,

Dört yıllık liselerin III. sınıf Okuma kitapları (ders yılı ortalarına doğru),

Dört yıllık liselerin IV. sınıf Batı edebiyatı kitapları,

Dört yıllık liselerin II. sınıf Dilbilgisi kitapları;

(İntikal III. sınıf)

Dört yıllık liselerin III. sınıf Okuma kitapları,

Dört yıllık liselerin IV. sınıf Okuma kitapları,

Dört yıllık liselerin IV. sınıf Batı edebiyatı kitapları kullanılacaktır.

N O T: İlk sınıflarda alınan kitaplar müteakip sınıflarda da okutulacak, önceki yılların masrafları tekrarlanmayacaktır.

Kitaplarda bulunmayan metinler, okul kitaplığındaki eserlerden seçilecek çok küçük parçalarla telâfi edilmelidir. Bunların, imkân varsa, okulda çoğaltılması, yoksa, öğrencilere yazdırılması ve aynı zamanda imlâ alıştırmaları mahiyetinde kullanılması uygun olur.

PSİKOLOJİ - SOSYOLOJİ - FELSEFE

MANTIK

İntikal II. sınıf: Dört yıllık liselerin üçüncü sınıf Psikoloji kitapları,

İntikal III. sınıf: Dört yıllık liselerin

dördüncü sınıf Sosyoloji - Felsefe - Mantık kitapları ile üçüncü sınıf Psikoloji kitapları.

TARİH

Esas I. sınıf: Dört yıllık liselerin I. sınıf Tarih kitapları,

İntikal II. sınıf: Dört yıllık liselerin II. sınıf Tarih kitapları,

İntikal III. sınıf, Fen, Edebiyat: Dört yıllık lise III. sınıf Tarih kitapları,

COĞRAFYA

Esas I. sınıf: Dört yıllık liselerin I. sınıf Coğrafya kitapları,

İntikal II. sınıf: Dört yıllık lise II. sınıf Coğrafya kitapları;

İntikal III. sınıf: Fen ve Edebiyat kolları: Dört yıllık liselerin III. sınıf Coğrafya kitapları.

CEBİR

Esas I. sınıf: Dört sınıflı liselerin birinci sınıfları için kabul edilmiş olan ders kitapları,

İntikal II. sınıf: Dört sınıflı liselerin ikinci ve üçüncü sınıfları için kabul edilmiş olan ders kitapları,

İntikal III. sınıf Fen: Dört sınıflı liselerin Fen kolları ile üçüncü sınıfları için kabul edilmiş olan cebir kitapları,

İntikal III. sınıf Edebiyat: Dört sınıflı liselerin Edebiyat kolları için kabul edilen Cebir kitapları.

GEOMETRİ

Esas I. sınıf: Dört sınıflı liselerin birinci ve ikinci sınıfları için kabul edilen kitaplar,

İntikal II. sınıf: Dört sınıflı liselerin ikinci ve üçüncü sınıfları için kabul edilen kitaplar,

İntikal III. sınıf Fen: Dört sınıflı liselerin Fen Kolları ile üçüncü sınıfları için kabul edilen Geometri kitapları,

İntikal III. sınıf Edebiyat: Dört sınıflı liselerin üçüncü sınıfları için kabul edilen Geometri kitapları.

ASTRONOMİ

(İntikal III. sınıf Fen ve Edebiyat kolları).

Dört sınıflı liselerin Fen ve Edebiyat kolları için kabul edilen Astronomi kitapları,

TABİAT BİLGİSİ

Esas I. sınıf: Dört yıllık liselerin I. ve II. sınıflarında okutulan Biyoloji kitapları,

İntikal II. sınıf: Dört sınıflı liselerin II. ve III. sınıflarında okutulan Biyoloji kitapları,

İntikal III. sınıf Fen Kolu : Dört sınıflı liselerin III. sınıflarında okutulan Biyoloji ve Jeoloji kitapları,

İntikal III. sınıf Edebiyat Kolu: Dört sınıflı liselerin III. sınıflarında okutulan Biyoloji kitapları,

FİZİK

Esas I. sınıf: Dört sınıflı liselerin II. sınıf Fizik kitapları,

İntikal II. sınıf: Dört sınıflı liselerin II. ve III. sınıf Fizik kitapları,

İntikal III. sınıf Fen kolu: Dört yıllık liselerin Fen kolu ve III. sınıf Fizik kitapları,

İntikal III. sınıf Edebiyat kolu: Dört yıllık liselerin Edebiyat kolu ile III. sınıf Fizik kitapları,

KİMYA

Esas I. sınıf: Dört yıllık liselerin I. sınıf Kimya kitapları,

İntikal II. sınıf: Dört yıllık liselerin II. sınıf kitapları,

İntikal III. sınıf Fen ve Edebiyat kolu: Dört yıllık liselerin III. sınıf Kimya kitapları,

ASKERLİK

Esas I. sınıfla II. ve III. intikal sınıflarında dört yıllık liselerin I. II. ve III. sınıflarında okutulan kitaplar,

RESİM VE SANAT TARİHİ

İntikal III. sınıflarda dört yıllık liselerin IV. sınıflarındaki Sanat Tarihi kitapları,

MÜZİK

Dört yıllık liselerin ilk ki sınıfında okutulan Müzik kitapları.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMIMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55